

ΜΑΡΘΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ

**ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΠΟΥΔΕΣ– ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ.....	4
ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ.....	6
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ.....	7
ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ.....	9
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ.....	11
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	14
ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	19
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	21
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΔΩΝ.....	22
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	22
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	24
ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	24
ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ.....	28
ΑΡΘΡΟ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΤΟΜΟ.....	33
ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ.....	34
ΕΡΕΥΝΑ ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ.....	38

- Ημερομ. γέννησης: 5.6.1968
- Τηλ.: 231 0997092 • E-Mail: marthatv@lit.auth.gr
- Ιστότοπος: martha-vassiliadi.papagiannakis.org

ΜΑΡΘΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ

ΣΠΟΥΔΕΣ – ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ

- 2004 **Doctorat ès Lettres (Διδακτορικό δίπλωμα) στη Νεοελληνική Φιλολογία**
Πανεπιστήμιο Γενεύης, Ελβετία
Τίτλος διατριβής: « Les fastes de la Décadence dans l'œuvre de Constantin Cavafy » [Η λάμψη της Παρακμής στο έργο του Κ. Καβάφη]. Βαθμός: « Άριστα ομοφώνως » (très honorable avec les félicitations du jury à l'unanimité).
- 1998-2004 **Υποψήφια διδάκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας**
Πανεπιστήμιο Γενεύης, Ελβετία
Ειδίκευση: Νέα Ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία. Συγκριτική Γραμματολογία. Γαλλική Λογοτεχνία του 19^{ου} αιώνα. Ιστορία της Λογοτεχνίας.
Επόπτες καθηγητές: Μιχάλης Λασηθιωτάκης (Πανεπιστήμιο Γενεύης) και Χρήστος Παπάζογλου (INALCO, Παρίσι)
Τμήμα Νέων Ελληνικών και Τμήμα σλαβικών, μεσογειακών και ανατολικών γλωσσών (MESLO)
- 1996-1998 **Υποψήφια διδάκτορας Συγκριτικής Γραμματολογίας και Νεοελληνικής Φιλολογίας**
Πανεπιστήμιο Σορβόνης-Παρίσι IV, Γαλλία
Επόπτες καθηγητές: Pierre Brunel και Guy-Michel Saunier
Τμήμα Γαλλικής Φιλολογίας και Συγκριτικής Γραμματολογίας και Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών
- 1994 **D.E.A (Μεταπτυχιακό δίπλωμα) στη Συγκριτική Γραμματολογία**
Πανεπιστήμιο Σορβόνης-Παρίσι IV, Γαλλία
Μεταπτυχιακή εργασία: « Le culte de la Beauté chez Baudelaire et Cavafy » (Η λατρεία της ομορφιάς στον Baudelaire και τον Καβάφη)
Επόπτες καθηγητές: Pierre Brunel και Guy-Michel Saunier
Τμήμα Γαλλικής Φιλολογίας και Συγκριτικής Γραμματολογίας και Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών
- 1993 **Zwischenprüfung in Französischer Literaturwissenschaft (Ενδιάμεση προπτυχιακή εξέταση Γαλλικής Φιλολογίας)**
Πανεπιστήμιο Κολωνίας, Γερμανία
Τελική εργασία: «*De l'amour de Stendhal* » (Περί έρωτος του Σταντάλ)
Υπότροφος Erasmus [1991-1992 εαρινό εξάμηνο]
- 1992 **Πτυχίο Ελληνικής Φιλολογίας**
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελλάδα
Ειδίκευση: Μεσαιωνική και Νεοελληνική Φιλολογία

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ

- Μάρτιος 2015-
σήμερα **Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας**
Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας ΜΝΕΣ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
- Ιούνιος 2011 –
Μάρτιος 2015 **Λέκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας**
Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας ΜΝΕΣ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης
- Οκτώβριος 2011-
Αύγουστος 2013 **Μέλος συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ),**
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
Θεματική Ενότητα: Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας (ΕΠΟ 21)
- 2004 – Ιούνιος 2011 **Λέκτορας (maître-assistante)**
Τμήμα Νέων Ελληνικών, Πανεπιστήμιο της Γενεύης, Ελβετία
- 2005 **Πιστοποιητικό κατοχής τυπικών και ουσιαστικών προσόντων
για υποβολή υποψηφιότητας σε θέση maître de conférences
(μόνιμου Επίκουρου Καθηγητή) στα γαλλικά πανεπιστήμια.**
15ος τομέας: Αραβική, κινεζική, ιαπωνική και ελληνική γλώσσα και
λογοτεχνία.
- 1998 – 2004 **Βοηθός Έρευνας (assistante de la recherche)**
Τμήμα Νέων Ελληνικών, Πανεπιστήμιο της Γενεύης, Ελβετία
Ερευνητικό πρόγραμμα: « Les fastes de la Décadence dans l'œuvre de
Constantin Cavafy » [Η λάμψη της Παρακμής στο έργο του Κ. Καβάφη].
- 1994 – 1996 **Μεταφράστρια - Διερμηνέας**
Φρανκφούρτη, Γερμανία
Μετάφραση και διερμηνεία στη διεθνή εμπορική έκθεση της
Φρανκφούρτης
Διερμηνεία από ελληνικά προς γερμανικά, αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά
και αντίστροφα.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

- M1. *Ο Κ. Π. Καβάφης και η λογοτεχνία της Παρακμής. Μορφές, θέματα, μοτίβα*, μτφρ. Τιτίκα Καραβία, Αθήνα, Gutenberg, 2018, 307 σ. (με νέα εισαγωγή στην ελληνική έκδοση και επικαιροποιημένη βιβλιογραφία).
- M2. *Les fastes de la Décadence chez Constantin Cavafy* [Η λάμψη της Παρακμής στον Καβάφη], Αθήνα, Νεφέλη, 2008, 189 σ.
- M3. *Κόρες της Ηρωδιάδας. Σπουδή στο γυναικείο βιβλικό έγκλημα*, Αθήνα, Αιώρα, 2018· υπό έκδοση.

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- ΠΕ1. (σε συνεργασία) Martha Vassiliadi, Stella Sylaiou, George Papagiannakis, «Decadent Myths in a Digital Era : From Pompei to Judea », *Frontiers in Digital Humanities* (2018)· υπό δημοσίευση.
- ΠΕ2. «Απειθάρχητες δοσοληψίες με την ποίηση», *Books Journal* 84 (2018) 86-87.
- ΠΕ3. «Bertrand Bouvier: Ένας επιφανής λόγιος», *Ελληνικά* 66. 2 (2016) 7-27.
- ΠΕ4. «Η νόσος ως μεταφορά: Η περίπτωση της Μαρίας Πολυδούρη», *Ποιητική* 18 (2016) 267-274.
- ΠΕ5. «Μισό-, εν μέρει-: η διαλεκτική της αμφισημίας και οι τεχνικές τηςσχάσης στη ποίηση του Καβάφη», *Ποιητική* 14 (2014) 34-53.
- ΠΕ6. «Σεφερικές εκδοχές της Σαλώμης», *Momentum* 2 (2014) 11-19.
- ΠΕ7. «Η τύχη του καβαφικού έργου στην πόλη του Καλβίνου», *Μικροφιλολογικά* 35 (2014) 23-27.
- ΠΕ8. «Γυναικεία πρόσωπα στην ποίηση του Καβάφη», *Φιλολόγος* 155, Αφιέρωμα στον Κ. Π. Καβάφη (2014) 51-63.
- ΠΕ9. «Ιστορίες αυτοκρατορικού γυναικωνίτου: για την «Άννα Δαλασσηνή» και την «Άννα Κομνηνή» του Καβάφη», *Νέα Εστία* 174 (2014) 713-728.
- ΠΕ10. «"Όταν το τραίνο δεν ήτο πλέον ορατόν": με αφορμή την αλληλογραφία Καβάφη-Σεγκόπουλου», *Το Δέντρο* 193-194 (2013) 17-23.
- ΠΕ11. « La dynamique du lieu : Genève dans la poésie grecque moderne », *Δια-κείμενα* 12 (2010) 203-210.
- ΠΕ12. (σε συνεργασία με τον Μιχ. Λασηθιωτάκη) « Choses dites, choses tues : la correspondance intime de Constantin Cavafy », *Inverses* 10 (2010) 85-101.
- ΠΕ13. « Le voyage immobile de Constantin Cavafy : la mer comme espace poétique », *Desmos* 42 (2009) 13-18.
- ΠΕ14. «Η μυθολογία του προλεταριακού έρωτα στον Λαπαθιώτη και τον Καβάφη», *Πόρφυρας* 132 (2008) 213-225.
- ΠΕ15. « La force de dormir : versions d'insomnie chez Michel Faïs », *Revue des études Néohelléniques* 4 (2008) 65-76.

ΠΕ16. « Les dieux ne s'en vont pas parce qu'ils arrivent : le thème de l'immortalité des dieux chez C. Cavafy », *Revue des études Néohelléniques* 2 (2006) 53-66.

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

- ΣΥ1. « C. P. Cavafy : Le périple oriental », στο Ulrich Moennig (επιμ.): « ... Ως αθύρματα παίδας ». *Festschrift für Hans Eideneier*, Romiosini/CeMog, Freie Universität Berlin, 2016, σ. 337-351.
- ΣΥ2. « Plaidoyer pour un bourreau : la mise à mort de Salomé », στο Francesca Prescendi-Agnès Nagy (επιμ.): *Victimes au féminin*, Équinoxe, Collections de sciences humaines, Γενεύη, Georg, 2011, σ. 214-223.
- ΣΥ3. « Signe et simulacre : l'aventure poétique de Salomé chez Cavafis et Séféris », στο I. Jacobberger-Tsamadou (επιμ.): *Georges Séféris*, Presses de l'Université Marc Bloch-Strasbourg II, Στρασβούργο, 2000, σ. 39-51, 2007², σ. 43-57.

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

- ΠΡ1. «Τοπία θανάτου στον Κ. Π. Καβάφη», *Περάσματα, διελεύσεις, διαβάσεις: όψεις μιας λογοτεχνίας εν κινήσει*, 15η Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση Τομέα ΜΝΕΣ αφιερωμένη στη μνήμη του Δ. Ν. Μαρωνίτη (Θεσσαλονίκη 1-4.3.2017) (υπό δημοσίευση).
- ΠΡ2. « L'anatomie d'un crime au féminin : poison, passion et autres délices », στο Martine Breuillot- Irène Tsamadou-Jacobberger (επιμ.): *Manger en Grèce, Cahiers balkaniques* [En ligne], Hors-série | 2016, mis en ligne le 16 mars 2017, URL : <http://ceb.revues.org/6701> ; DOI : 10.4000/ceb.6701.
- ΠΡ3. «Σεφέρης-Μαρώ: Αποσπάσματα ερωτικού λόγου», στο Ίλια Παπαστάθη (επιμ.): *Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας. Μετρικά, υφολογικά, κριτικά, μεταφραστικά*, Πρακτικά 14ης Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, Μνήμη Ξ. Α. Κοκόλη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας ΜΝΕΣ, Θεσσαλονίκη, 2016, σ. 653-667.
- ΠΡ4. «Η Σαλώμη του Ψυχάρη: ιστορικές ταυτίσεις και ψευδείς ταυτότητες», στο Μ. Μικέ-Λ. Τσιριμώκου-Ι. Ναούμ-Κ. Τικτοπούλου (επιμ.): *Νεοελληνική Λογοτεχνία και κριτική*, Πρακτικά 13ης Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, Μνήμη Πάνου Μουλλά, Αθήνα, Σοκόλη-Κουλεδάκη, 2014, σ. 625-635.
- ΠΡ5. « Samuel Baud-Bovy, traducteur de Cavafy », στο Bertrand Bouvier - Anastasia-Danaé Lazaridis (επιμ.): *Samuel Baud-Bovy (1906-1986), néohelléniste, ethnomusicologue, musicien*, Recherche et Rencontres, Γενεύη, Droz, 2016, σ. 47-56.
- ΠΡ6. « Princesses juives et reines de Judée : Judith, Salomé et Madeleine » στο Sophie Coanoux (επιμ.): *Masculin-Féminin dans la langue, la littérature et l'art grecs modernes*, 21ο Διεθνές Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Γαλλόφωνων Πανεπιστημίων, Institut d'Etudes Transtextuelles et Trasculturelles (IETT), Université de Lyon (Jean Moulin-Lyon 3) 2011, σ. 247-254.
- ΠΡ7. «Η μνήμη του γήρατος και το τέλος του Δον Ζουάν» στο Ζαχ. Σιαφλέκης (εισ.-επιμ.): *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση-Αναπαράσταση-Θεωρία*, Αθήνα, Gutenberg, 2010, σ. 394-405.
- ΠΡ8. «“Για τα σκουπίδια κατευθείαν”: νοσολογία, πάθη, πληγές κι ενσώματες ταυτότητες στον ερωτικό Καβάφη» στο Κωνστ. Δημάδης (επιμ.): *Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο*, 4ο Πανερωπαϊκό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα, 2011, ISBN 978-960-99699-0-1.
- ΠΡ9. «Διακειμενικότητα και βιογραφικές πρακτικές στη Ζαΐδα του Αλέξη Πανσέληνου: μια πρώτη προσέγγιση», στο Κωνστ. Δημάδης (επιμ.): *Ο Ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα*, Αθήνα, Ελληνικά γράμματα, 2007, σ. 671-680.

- ΠΡ10. « Le discours muet du corps : les jeunes morts de C. Cavafy », στο A.-O. Jacovidès (επιμ.): *Le corps dans la langue, la littérature, les arts et les arts du spectacle néo-helléniques*, Παρίσι, Société culturelle néo-hellénique, 2005, σ. 459-471.
- ΠΡ11. «Το Χαμένο νησί και η απολογητική της περιπέτειας», στο Α. Αργυρίου (επιμ.): *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2004, σ. 547-555.
- ΠΡ12. « La poétique de l'ivresse chez C. Cavafy », στο M. Breuillot (επιμ.): *La vigne et le vin dans la langue et la littérature néohelléniques*, Παρίσι, Inalco («Colloques Langues'O»), 2002, σ. 389-405.
- ΠΡ13. « Sentiment de décadence : deux poèmes de Cavafy sur Néron », στο Astérios Argyriou (επιμ.): *Le sentiment religieux dans la littérature néo-grecque*, Παρίσι, Inalco («Colloques Langues'O»), 2001, σ. 239-247.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

- ΜΕ1. (σε συνεργασία με τον Bertrand Bouvier), C. P. Cavafy, *Notes de poétique et de morale*, δίγλωσση έκδοση, Αθήνα, Αιώρα, 2016.
- ΜΕ2. Sophia de Mello Breyer, «Η νύμφη», «Ερωτικό ποίημα του Αντώνιου και της Κλεοπάτρας», «Ελλάδα 72», «Θα κλειδώσω», *Ύλαντρον* 5 (2003) 79-80.
- ΜΕ3. Guillaume Apollinaire, «Γράμματα στη Λου» (9 janvier 1915, 8 avril 1915), *Ύλαντρον* 2 (2002) 20-24.
- ΜΕ4. Jean-Pierre Milovanoff, «Γράμμα απ' τη Ρωσία», «Σκιά», «Σκαλί της χλόης», *Ύλαντρον* 1 (2001) 119-123.
- ΜΕ5. Άννα Αγγελοπούλου και Αίγλη Μπρούσκου (επιμ.): *Καταλόγος ελληνικών παραμυθιών*, Αθήνα, Κέντρο Ελληνικών Ερευνών, 1999. Μετάφραση από τα γερμανικά μέρους του αρχείου του Γεωργίου Μέγα.
<http://www.iaen.gr/epeksergasia_paramithiakon_tipon_kai_parallagon_at_300_499_t_a__b__b-52.html>

ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

1. «Κώστας Καρυωτάκης 1896-1928», Διάλεξη σε συνεργασία με την Ιωάννα Ναούμ στα πλαίσια των Φιλολογικών βραδινών του Συλλόγου *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ*, 30.4.2018.
2. «Όψεις της ποιητικής του Κ. Π. Καβάφη», Μάθημα-διάλεξη στα πλαίσια των μαθημάτων για την τέχνη και τον πολιτισμό του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης («Μερίζονες Έλληνες λογοτέχνες του 20ού αιώνα»), 8.3.2018.
3. «Storytelling based on Literature: a new challenge for the Virtual Museums», Ομιλία σε ημερίδα της ερευνητικής ομάδας του ευρωπαϊκού έργου VIMM (Virtual Multimodal Museum), (Miralab-Université de Genève), 14.12.2017.
4. «The literature imperium or how to create a virtual memory», Ομιλία σε ερευνητικό σεμινάριο στα πλαίσια του συνεδρίου Mixed Reality and Gamification for Cultural Heritage and Virtual Museums, CGI'17, (Yokohama, Japan), 27.06.2017.
5. «Διαβάζοντας τους ποιητές της γενιάς του 80», Ομιλία στα πλαίσια εκδήλωσης για την ποίηση της γενιάς του 80 σε συνεργασία με τους ποιητές Βαγγέλη Τασιόπουλο, Αλεξάνδρα Μπακονίκα, Σταύρο Ζαφειρίου, Δώρα Κασκάλη, Δημ. Λεοντζάκο, Δημ. Κατιώνη, Μ. Κλιγκάτση, Δημοτική Βιβλιοθήκη-Πινακοθήκη Θέρμης, 26 Μαρτίου 2017.
6. «Archaeologies of the Future: Mixed reality storytelling», Ομιλία στα πλαίσια της Θερινής Ακαδημίας (Politecnico di Milano, Department of Architecture & Construction Engineering Summer School), 21.7.2016.

7. «Mixed reality simulations and the European Literature», Ομιλία στα πλαίσια της Θερινής Ακαδημίας για την Ψηφιακή Πολιτιστική Κληρονομιά (Summer school CGI Computer Graphics International 2016, CGI'16), Ηράκλειο Κρήτης, 27.6.2016.
8. «Γυναικεία πορτραίτα στην ποίηση του Καβάφη», Διάλεξη στον Όμιλο για τη Διάδοση της ελληνικής γλώσσας (ΟΔΕΓ), Καβάλα, 13.4.2016.
9. «Aspects de la prose féminine grecque aux années '80: le cas d'Eugénie Fakinou», Μάθημα-διάλεξη στα πλαίσια ανταλλαγών ERASMUS στο Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης (Institut Néo-hellénique, Paris IV), 22.3.2016.
10. « L'histoire au féminin *La Septième Dépouille* d'Eugénie Fakinou », Διάλεξη στο Εθνικό Ινστιτούτο Ανατολικών Γλωσσών (INALCO), Παρίσι, 21.3.2016.
11. «Έμφυλα διχοτομικά σενάρια: η "Σαλώμη" του Καβάφη», Διάλεξη στο Colloquium του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κύπρου, Λευκωσία, 8.3.2016.
12. «Μυθολογίες και σύμβολα του Ρομαντισμού», Μάθημα-διάλεξη στα πλαίσια των μαθημάτων για την τέχνη και τον πολιτισμό του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης («Ο Ρομαντισμός και τα φανερώματά του στην πολιτική, φιλοσοφία, λογοτεχνία, εικαστικά και μουσική-Ευρώπη-Αμερική-Ελλάδα»), 18.2.2016.
13. «Ladies portraits from a non-ladies man: Women in Cavafy's poetry», Ομιλία (στα αγγλικά με ταυτόχρονη διερμηνεία στα γιαπωνέζικα) μετά από πρόσκληση της καθ. Masako Kido, Kyoritsu Womens University και της Ελληνοϊαπωνικής Ένωσης (Greeks of Japan), Τόκυο, 6.11.2015. Στο πλαίσιο της διάλεξης οργανώθηκε έκθεση με τα προσωπικά βιβλία του βραβευμένου μεταφραστή του Καβάφη στην Ιαπωνία, Hisao Nakai ο οποίος ήταν επίσημος προσκεκλημένος. Το κείμενο της διάλεξης τυπώθηκε σε ιαπωνική μετάφραση του νεοελληνιστή Masatoshi Mogi ο οποίος επιμελήθηκε και συμπεριέλαβε στο τομίδιο που μοιράστηκε τη βιογραφία του ποιητή, ενδεικτική βιβλιογραφία για τον Κ. Π. Καβάφη, καθώς και μεταφράσεις των πιο γνωστών καβαφικών ποιημάτων.
14. «Γιώργος Ρακοβαλής: ο λυρισμός της αθωότητας», Τιμητικό αφιέρωμα στον Φλωρινιώτη ποιητή και ζωγράφο Γ. Ρακοβαλή (1962-1988), Δήμος Καλαμαριάς, 21.3.2015.
15. «Ο μύθος του Δον Ζουάν στη λογοτεχνία», Στρογγυλή τράπεζα στα πλαίσια του αφιερώματος στο Μολιέρο σε συνεργασία με το ΚΒΘΕ (Big Day), 8.3.2015.
16. « C. P. Cavafy : Le périple oriental », Διάλεξη στα πλαίσια του Προγράμματος IDEX (Translatio): Transcriptions, traductions, adaptations, ré-écritures στο τμήμα Νέων Ελληνικών του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου, 23.10.2014.
17. «Ανατομία ενός εγκλήματος: Ιουδήθ και Ολοφέρνης», Επιστημονική Συνάντηση Εργασίας Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας, *Γραμματολογία-Ιστορία-Σύγκριση: Μνήμη Γιώργου Βελουδή*, Ιωάννινα 2-3.6.2014.
18. «Γυναικεία πρόσωπα στην ποίηση του Καβάφη», στα πλαίσια των Φιλολογικών βραδινών του Συλλόγου *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ* (Θεσσαλονίκη, 2.12.2013).
19. «Μισό-, εν μέρει: η διαλεκτική της αμφισημίας και οι τεχνικές της σχάσης στη ποίηση του Καβάφη», Κεντρική ομιλία στο 9ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία (Αθήνα, 7.11.2013).
20. «Οι γυναίκες του Καβάφη: από τη Σαλώμη στις βυζαντινές αυτοκράτειρες», Διάλεξη στα πλαίσια του σεμιναρίου των Μ. Μικέ – Θ. Παυλίδου – Κ. Κίτση στις Σπουδές φύλου (ΓΛΩ /ΓΣΓ 400) (21.5.2013).
21. «Κ. Π. Καβάφης. Από την αλληλογραφία στο έργο του», Διάλεξη στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας «Βασίλης Βασιλικός» (Καβάλα, 15.5.2013).

-
22. «Το ευάλωτο σώμα της ενοχής: βιβλικές ηρωίδες και έμφυλες ταυτότητες», Διάλεξη στα πλαίσια του σεμιναρίου των Μ. Μικέ – Θ. Παυλίδου – Κ. Κίτση στις Σπουδές φύλου (ΓΛΩ /ΓΣΓ 400) (Θεσσαλονίκη, 1.12.2012).
 23. «Τεχνικές ανάγνωσης και παρανάγνωσης στη Σαλώμη του Ψυχάρη», Kolloquium für Bachelor und Masterarbeiten, Institut für Neogräzistik (Βερολίνο, 1.6. 2010).
 24. « L’Alexandrie de Cavafy : Mythe et réalité », Διάλεξη στο σύλλογο Jean-Gabriel Eynard, (Γενεύη, 4.2.2010).
 25. «Η τύχη του καβαφικού έργου στη Γενεύη», 11α Καβάφεια, Διεθνές Λογοτεχνικό Συμπόσιο (Κάιρο-Αλεξάνδρεια, 9-10.12.2009).
 26. « La force de dormir : versions d’insomnie chez Michel Fais». Κύκλος διαλέξεων του Νεοελληνικού Ινστιτούτου της Σορβόνης, Πανεπιστήμιο Σορβόνης (Παρίσι, 18.1. 2007).
 27. « Identités grecques et identités barbares : Cavafy et Milosz ». Franco-Graeca : κείμενα, ιδέες και εικόνες εν κινήσει. Ημερίδα του τμήματος Γαλλικών Σπουδών και Σύγχρονων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Κύπρου (Λευκωσία, 27.11.2006).
 28. «Η αλληλογραφία του Κ. Π. Καβάφη». Διάλεξη στον Σύλλογο Ελλήνων Γενεύης (Γενεύη, 18.10.2006).
 29. « Représentations de la peau dans la littérature de la fin-de-siècle ». Διάλεξη στο σεμινάριο της γαλλικής λογοτεχνίας του Α. Λαμπρόπουλου στο Τμήμα Γαλλικών Σπουδών και Σύγχρονων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Κύπρου (Λευκωσία, 19.10.2004).
 30. « La langue de C.P. Cavafy ». Διάλεξη στο Τμήμα Αρχαίων Ελληνικών του Πανεπιστημίου της Γενεύης στα πλαίσια του μαθήματος Ιστορίας της Γλώσσας (23.5.2003).
 31. « C. Cavafy et la poétique du silence », Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Marc-Bloch του Στρασβούργου (Στρασβούργο, 24.3.2003).
 32. « Les dieux ne s’en vont pas parce qu’ils arrivent : le thème de l’immortalité des dieux chez C. Cavafy ». Διάλεξη στην Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών (Παρίσι, 15.3.2003).
 33. « L’image de la mère dans la chanson populaire grecque ». Διάλεξη στο Λύκειο Ελληνίδων Γενεύης (Γενεύη, 15.3.2002).
 34. « Une présentation du poète C.P. Cavafy ». Διάλεξη στο Σύλλογο Ελληνίδων γυναικών (Γενεύη, 2.11.2001).
 35. « Signe et simulacre : l’aventure poétique de Salomé chez Cavafis et Séféris », Georges Séféris. Ημερίδα του τμήματος Νέων Ελληνικών του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου Marc Bloch (Στρασβούργο, 22.5.2000).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

1. «“Επί της βαρβάρου ταύτης γης”»: Τοπία θανάτου στον Κ. Π. Καβάφη», Περάσματα, διελεύσεις, διαβάσεις: όψεις μιας λογοτεχνίας εν κινήσει, 15η Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση Τομέα ΜΝΕΣ αφιερωμένη στη μνήμη του Δ. Ν. Μαρωνίτη (Θεσσαλονίκη 1-4.3.2017)
2. « L’anatomie d’un crime au féminin : poison, passion et autres délices », XXIVe Congrès pluridisciplinaire des néohellénistes francophones (Στρασβούργο 27-29.5.2015).
3. «Decadent myths in a digital era», EVA/ MINERVA Jerusalem International Conference on the Digitisation of Culture, (Van Leer Institute, Ιερουσαλήμ, 10-12.11.2014).
4. «Αποσπάσματα ερωτικού λόγου: η αλληλογραφία Μαρώς-Σεφέρη», 14η Επιστημονική Συνάντηση Τομέα ΜΝΕΣ στη μνήμη του Ξεν. Κοκόλη (Θεσσαλονίκη, 27-30.3.2014).

-
5. «Εκδοχές της σεφερικής Σαλώμης», Μαθητικό συνέδριο για τον Γιώργο Σεφέρη, Ζωγράφειο Λύκειο και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (Κωνσταντινούπολη, 20-23.3.2014). <http://www.livemedia.gr/video/66978>
 6. «Η διαλεκτική της ενοχής στον κύκλο του Ιουλιανού: ο Επίσκοπος Πηγάσιος», Διεθνές Συμπόσιο Κ. Π. Καβάφη, Ελληνικός και Οικουμενικός, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, (Δελφοί, 5-7.7.2013). <http://www.blod.gr/lectures/Pages/viewlecture.aspx?LectureID=900>
 7. «Γυναικείες μορφές στο Βυζάντιο του Καβάφη», 150 χρόνια Κ. Π. Καβάφη, Μαθητικό Συνέδριο Ζωγράφειο Λύκειο και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (Κωνσταντινούπολη, 11-13.4.2013). https://www.youtube.com/watch?v=bKR6jA_svT4
 8. «Από την Ηρωδιάδα του Flaubert στη «Σαλώμη» του Ψυχάρη: ιστορικές ταυτίσεις και ψευδείς ταυτότητες», 13η Διεθνής Επιστημονική Συνάντηση αφιερωμένη στη μνήμη του Παν. Μουλλά (Θεσσαλονίκη, 3-6.11.2011).
 9. « Le pari épistolaire ou la routine de l'intime dans la correspondance de Georges Sféris », Le quotidien, 9ο διεθνές συνέδριο της Ελληνικής Σημειωτικής Εταιρείας, (Λευκωσία, 5-7.11.2010).
 10. «"Για τα σκουπίδια κατευθείαν": νοσολογία, πάθη, πληγές κι ενσώματες ταυτότητες στον ερωτικό Καβάφη», 4ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (Γρανάδα, 9-12.9.2010).
 11. « Plaidoyer pour un bourreau : la mise à mort de Salomé », Victime : Substantif féminin, Συνέδριο της Ιστορίας των Θρησκειών του Πανεπιστημίου Γενεύης (Γενεύη, 8-9.3.2010).
 12. «Princesses juives et reines de Judée : Judith, Salomé et Madeleine», 21ο Διεθνές Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Γαλλόφωνων Πανεπιστημίων (Λυόν, 27-29. 5. 2009).
 13. «Η μνήμη του γήρατος και το τέλος του Δον Ζουάν». Γραφές της μνήμης. Σύγκριση-Αναπαράσταση-Θεωρία. Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (Αθήνα, 27-30.11.2008).
 14. « Remâcher son passé : nourritures nostalgiques ou les aventures du moi dans deux récits contemporains (*La gourmandise, Ratatouille*)». AutoBioPhagies. Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Γαλλικών Σπουδών και Σύγχρονων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Κύπρου (Λευκωσία, 31.10.-2.11.2008).
 15. «Η μυθολογία του προλεταριακού έρωτα: Λαπαθιώτης και Καβάφης». Philologie, Geschichte, Ideologien und Mentalitäten, Sprachwissenschaft. 10ο συνέδριο της Γερμανικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (Βερολίνο, 20-21.6.2008).
 16. « Samuel Baud-Bovy, traducteur de Cavafy ». Samuel Baud-Bovy (1906-1986), néohelléniste, ethnomusicologue, musicien. Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Νέων Ελληνικών του Πανεπιστημίου της Γενεύης (Γενεύη, 24-25.11.2006).
 17. (σε συνεργασία με τον Μιχάλη Λασηθιωτάκη) «Διακειμενικότητα και βιογραφικές πρακτικές στη Ζαΐδα του Αλέξη Πανσέληνου: μια πρώτη προσέγγιση». Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα. 3ο Διεθνές Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (Βουκουρέστι 2-4.6.2006).
 18. « Le voyage immobile de Constantin Cavafy : la mer comme espace poétique ». Poésie et insularité. Διεθνές Συνέδριο του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Πανεπιστημίου Jean Moulin-Lyon III (Λευκωσία, 17-18.3.2006).
 19. « Genève et la dynamique du lieu ». Ροδανού Θείον κάρα... : Genève et la Grèce moderne. Διεθνές Συνέδριο του τμήματος Νέων Ελληνικών του Πανεπιστημίου Γενεύης (Γενεύη, 21-22.11.2003).

-
20. « Le discours muet du corps : les jeunes morts de C. Cavafy ». Le corps dans la langue, la littérature, les arts et les arts du spectacle néo-helléniques. 18ο Διεθνές Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Γαλλόφωνων Πανεπιστημίων (Ναντέρ, 15-17.5.2003).
 21. « L'Alexandrie de Constantin Cavafy : apogée ou déclin ? ». Constantin Cavafy (1863-1933) poète des confins. Διεθνές Συνέδριο του Πανεπιστημίου της Βουργουνδίας (Ντιζόν 18.3.2003).
 22. «Εξωτισμός και παράδοση στο Χαμένο νησί του Καραγάτση». Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα. 2ο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (Ρέθυμνο, 10-12.5.2002).
 23. « La poétique de l'ivresse chez C. Cavafy ». La vigne et le vin dans la langue et la littérature néohelléniques. 17ο Διεθνές Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Γαλλόφωνων Πανεπιστημίων (Ντιζόν, 10-12.5.2001).
 24. « Sentiment de décadence : deux poèmes de Cavafy sur Néron ». Le sentiment religieux dans la littérature néo-grecque. 16ο Διεθνές Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Γαλλόφωνων Πανεπιστημίων (Στρασβούργο, 27-29.5.1999).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

1. Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Γεωργίας Τριανταφυλλίδου, *Δανεικά Αγύριστα*, Κίχλη, Αθήνα, 2017, Διεθνής Έκθεση Βιβλίου 2017 σε συνεργασία με την Μαίρη Μικέ, καθ. ΑΠΘ και την Γιώτα Κριτσέλη, εκδότρια, 13.5.2017.
2. Παρουσίαση της ποιητικής ανθολογίας του Σωτήρη Τριβιζά, *Ελάσσονες ποιητές του μεσοπολέμου*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2015, σε συνεργασία με τον Νίκο Δαββέτα, συγγραφέα και Θέμη Κατριό, ψυχίατρο, Καφέ Γαζία, 18.3.2016.
3. Παρουσίαση του ποιητικού έργου της Μαρίας Πολυδούρη, *Τα ποιήματα*, επιμ. Χριστίνα Ντουνιά, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα, 2014, Διεθνής Έκθεση Βιβλίου σε συνεργασία με τον Δημήτρη Καργιώτη, αναπληρωτή καθ. ΠΙ και Χριστίνα Ντουνιά, καθ. ΕΚΠΑ, 8.5. 2015.

ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. (σε συνεργασία) «Mixed Reality, Gamified Presence, and Storytelling for Virtual Museums», *Encyclopedia of Computer Graphics and Games*, Meteor-Springer, 2018.
2. Εισαγωγή, Κ. Π. Καβάφης, *Σημειώματα Ποιητικής και ηθικής*, Αθήνα, Αιώρα, 2018.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ανθούλα Δανιήλ, «Κ. Π. Καβάφης, Σημειώματα Ποιητικής και ηθικής», *Διάστιχο* 2 Μαρτίου 2018
<http://diastixo.gr/kritikes/diafora/9269-kavafis-simeiomata>

3. « La peau de chagrin : A contemporary narrative? », Πρόλογος στην έκδοση του μυθιστορήματος του Balzac, *La peau de chagrin*, éditions Peau de Chagrin, Paris, 2015.
<http://www.peaudechagrin.com/diary/2017/4/11/power-and-will-or-negotiating-desire>

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

ΝΕΦ 203: Νεοελληνική ποίηση (1789-1914) (Χειμερινό εξάμηνο 2011-2012, 2012-13, 2013-2014, 2015-16).

ΝΕΦ 204: Νεοελληνική πεζογραφία (1789-1914) (Χειμερινό εξάμηνο 2017-18)

ΝΕΦ 205: Νεοελληνική ποίηση (1914-σήμερα) (Εαρινό εξάμηνο 2012-2013, 2015-16).

ΝΕΦ 206: Νεοελληνική πεζογραφία (1914-σήμερα) (Εαρινό εξάμηνο 2011-12, 2013-14, 2015-16 συνδιδασκαλία με τον Λάμπρο Βαρελά).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΝΕΦ 246: Νεοέλληνες συγγραφείς VI (1914-1944)

Κ. Π. Καβάφης

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις αισθητικές δυνατότητες και υπερβάσεις της ποίησης του Κ. Π. Καβάφη. Ιδιαίτερα θα εξεταστεί η στάση της κριτικής απέναντι στην ποίηση του Αλεξανδρινού και θα διερευνηθεί πώς η σχέση αυτή επηρεάζει και διαμορφώνει τα όρια της ποιητικής ανάγνωσης σ' ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο λογοτεχνικό τοπίο από την εποχή της πρώτης διάλεξης του Ξενόπουλου για τον Καβάφη ως τη σημερινή σταθερή του αναγνωστική δημοφιλία.

ΝΕΦ 262: Ερευνητικά προβλήματα και ζητήματα της νεοελληνικής φιλολογίας I (Σεμινάριο)

Το καβαφικό Βυζάντιο (Εαρινό εξάμηνο 2017)

Με βάση το σώμα της καβαφικής ποίησης αλλά και των πιο προσωπικών κειμένων (Σημειώματα, Επιστολές), στόχος του μαθήματος είναι να διερευνηθεί η σχέση του «ποιητή-αναγνώστη» Κ. Π. Καβάφη με τη βυζαντινή λογοτεχνία και να περιγραφεί ο μηχανισμός της ποιητικής δημιουργίας ως καθρέφτης της μυστικής ζωής των άλλων κειμένων. Με άξονα την «ιστορική μέθοδο» του Αλεξανδρινού, έμφαση θα δοθεί στο πώς ενσωματώνονται στην καβαφική τυπολογία οι βυζαντινοί αυτοκράτορες, πώς εξιστορείται και παρωδείται η περίπτωση του Ιουλιανού στις πιο κρίσιμες και αντιφατικές ακμές του, πώς τα βυζαντινά μοτίβα απηχούν το μεταρομαντικό πνεύμα στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία.

ΝΕΦ 258: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας II (Σεμινάριο)

Γυναικείοι μύθοι και η γενεαλογία της βίας (Χειμερινό εξάμηνο 2016-17)

Στόχος του μαθήματος είναι να διερευνηθούν το δίλημμα της ταυτότητας και οι εγγραφές της βίας ως έμφυλα χαρακτηριστικά μέσα από τις συμβολικές αναπαραστάσεις μυθικών γυναικών. Με έμφαση στην ποιητική παραγωγή του Μεσοπολέμου, θα μελετηθούν τα δάνεια και οι συμβάσεις της μυθοποιητικής κατασκευής μοιραίων γυναικών με παραδείγματα από το Ρομαντισμό έως τη μεταυπερρεαλιστική ποίηση.

ΝΕΦ 251: Νεοελληνικά λογοτεχνικά κείμενα III (1880-1930)

Ποίηση και ποιητική του Μεσοπολέμου (σε συνεργασία με τον Μιχ. Γ. Μπακογιάννη-Εαρινό εξάμηνο 2015)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξετάσει τους όρους υπό τους οποίους διαμορφώθηκε το εγχείρημα για την ανανέωση της παράδοσης στην ελληνική ποίηση, κατά την πρώτη δεκαετία του Μεσοπολέμου. Πιο συγκεκριμένα, θα δοθεί βάρος στο έργο μιας ομάδας ποιητών οι οποίοι εμφανίστηκαν μεν στα γράμματά μας κατά την πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα (1910), ωστόσο έδωσαν τον πιο αντιπροσωπευτικό όγκο του έργου τους στη δεκαετία 1920-1930 και

χαρακτηρίστηκαν από τους κριτικούς και τους μελετητές με μια ποικιλία όρων (Γενιά του 1920, Αθηναϊκή Σχολή του νεορομαντισμού και του νεοσυμβολισμού, Γενιά του Καρυωτάκη, νεοσυμβολιστές, μετασυμβολιστές).

Μέσα από ποιήματα των Ρώμου Φιλύρα, Κώστα Ουράνη, Ναπολέοντος Λαπαθιώτη, Τέλλου Άγρα, Μήτσου Παπανικολάου, Μαρίας Πολυδούρη και Κ. Γ. Καρυωτάκη, και αφού αρχικά θα παρουσιαστεί το πλέγμα καταβολών αυτού του ρεύματος της ελληνικής ποίησης κυρίως από τον γαλλικό συμβολισμό, θα εξεταστούν ορίζουσες της ποιητικής, όπως είναι η θεματοποίηση του ίδιου του ποιητικού λόγου, της γραφής και του προσώπου του ποιητή.

ΝΕΦ 261: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας IV (Σεμινάριο)

Ουτοπίες και ετεροτοπίες: η μυθολογία του ερειπίου στην ελληνική λογοτεχνία (Χειμερινό εξάμηνο 2015-16)

Σε αντίθεση με την ευρωπαϊκή λογοτεχνία όπου η ερειπιολατρία παραπέμπει σταθερά στη σαγήνη του θανάτου, στην ελληνική λογοτεχνική παραγωγή τα αρχαία ερείπια ως ίχνος του ιστορικού παρελθόντος συνδέονται δυναμικά με το παρόν και αποτελούν έναυσμα ενδοσκόπησης. Αντικείμενο του μαθήματος με βάση τη σχετική θεωρητική βιβλιογραφία (Macaulay, Derrida, Χαμηλάκης) είναι να διερευνηθεί η συνολική ενατένιση του ερειπιώδους τοπίου ως μια διαδικασία αποκάλυψης ή μύησης του ποιητικού υποκειμένου και να εξεταστεί ως συνθήκη του προσωπικού λυρισμού σε κείμενα των Γ. Σεφέρη, Αθ. Δημουλά, Μ. Καραγάτση κ.ά.

ΝΕΦ 246: Νεοέλληνες συγγραφείς VI (1914-1944)

Ρώμος Φιλύρας: Η ποιητική της τρέλας (Εαρινό εξάμηνο 2015)

Στόχος του μαθήματος είναι να διερευνηθεί η συνθετότητα του ποιητικού έργου του Φιλύρα, έτσι όπως διαθλάται, διαστρεβλώνεται και διασκορπίζεται μέσα από το καλειδοσκόπιο της τρέλας, κυρίως στα Ποιήματα της Διασποράς. Στο κατακλυσμικό σύμπαν μιας ποίησής που λειτουργεί ως αντίποδας στο αφήγημα του Καρυωτάκη προτάσσεται η σάτιρα, ο αυτοσαρκασμός και ο θρίαμβος ενός εγώ που κατακερματίζεται σε πολλαπλά προσωπεία διαταράσσοντας την ποιητική γλώσσα και ανατρέποντας τα συντακτικά σχήματα. Με βασικούς άξονες τη διασκόρπιση του νοήματος, την έκλειψη του ποιητικού υποκειμένου μέσα από την διαρκή εναλλαγή μύθων και ταυτοτήτων και τις απρόβλεπτες φωνητικές κινήσεις ανιχνεύεται η πολυσημία και οι αποχρώσεις της νόσου στο έργο του Φιλύρα.

ΝΕΦ 261: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας IV (Σεμινάριο)

Η μυθολογία του προλεταριακού έρωτα (Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι να διερευνηθούν με βάση σύγχρονες θεωρητικές αναγνώσεις οι κώδικες του περιθωριακού ερωτισμού στην πεζογραφία και την ποίηση και να τοποθετηθούν σε έναν κοινό άξονα ιδεολογικής τοποθέτησης αλλά και φαντασιωτικής αναπαράστασης (Κ. Π. Καβάφης-Ντίνος Χριστιανόπουλος-Ναπολέον Λαπαθιώτης- Πέτρος Πικρός- Γιώργος Ιωάννου).

ΝΕΦ 240: Νεοελληνική γραμματεία: Υποχρεωτικά κείμενα

Κ. Γ. Καρυωτάκης: Ποιήματα και πεζά (Εαρινό εξάμηνο 2013-2014)

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις αισθητικές δυνατότητες και υπερβάσεις της ποίησης του Κ. Γ. Καρυωτάκη. Ιδιαίτερα εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ποιητική δημιουργία του Καρυωτάκη συνδιαλέγεται και επηρεάζει τα λογοτεχνικά όρια της εποχής.

ΝΕΦ 260: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας IV (Σεμινάριο)

Κ. Π. Καβάφης: Ζητήματα νεωτερικότητας (Χειμερινό εξάμηνο 2012-2013)

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη με έμφαση στις θεματικές παραμέτρους του καβαφικού έργου (φιλοσοφική, ιστορική, ηδονική). Στόχος είναι να διερευνηθεί πώς οι θεωρητικές αυτές κατηγορίες συνυπάρχουν, αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοαναιρούνται αποκαλύπτοντας αφενός τον διάλογο του ποιητή με τα πνευματικά συμφραζόμενα της εποχής του αλλά και εντάσσοντας τον τελικά στην προβληματική της μετανεωτερικότητας.

ΝΕΦ 256: Νεοελληνικά ρεύματα και κινήματα II (1914 κ.ε.)

Η ποίηση του μεσοπολέμου, πρόκληση στο μοντερνισμό (Εαρινό εξάμηνο 2012-2013)

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η στροφή της ελληνικής ποίησης προς το εσωτερικό τοπίο του μοντερνισμού μέσα από κεντρικά θέματα της ποίησης και της ποιητικής του μεσοπολέμου. Από την ναρκισσιστική ακηδία ως τον αυτάρεσκο ηδονισμό και την ποιητική κατεργασία του βιώματος, οι ελάσσονες ποιητές του μεσοπολέμου αναμετριοούνται με την «Τέχνη της Ποιήσεως» δημιουργώντας γέφυρες με την πρωτοπορία.

ΝΕΦ 257: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας I (Σεμινάριο)

Η ποιητική του επιστολικού λόγου (Χειμερινό εξάμηνο 2011-2012).

Με βάση αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα από σύγχρονα επιστολικά μυθιστορήματα αλλά και προσωπικές αλληλογραφίες ποιητών και ανθρώπων των γραμμάτων, διερευνάται η υβριδικότητα του επιστολικού λόγου, η ιερόσυλη εμπλοκή του αναγνώστη στις κειμενικές συνιστώσες, η ασαφής ρητορική των αφηγηματικών φωνών και τρόπων. Στόχος του μαθήματος είναι, αφού εξεταστούν ζητήματα ορολογίας και μεθοδολογίας, να οριστούν τα κύρια χαρακτηριστικά της επιστολογραφίας ως λογοτεχνικού είδους.

ΝΕΦ 260: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας IV (Σεμινάριο)

Μύθοι και μορφές στη νεοελληνική λογοτεχνία (Εαρινό εξάμηνο 2011-2012)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι να μελετηθούν οι μύθοι και οι μορφές που δεσπόζουν στους θεματικούς ορίζοντες της ελάσσονος μεσοπολεμικής ποίησης. Από τον Δον Κιχώτη του Καρυωτάκη, του Φιλύρα και του Ουράνη μέχρι τις ανάληπτες ηρώιδες του ύστερου Αισθητισμού προκύπτει η τυπολογία ενός μεταρομαντικού ήρωα που φέρει μεν το στίγμα της ευρωπαϊκής του προέλευσης, απεγκλωβίζει δε την ποιητική ενδοχώρα από τους «εγχώριους» μύθους. Στα πλαίσια του μαθήματος μελετώνται κυρίως ποιητές της γενιάς του '20 με στόχο να διερευνηθεί η έννοια του μύθου έτσι όπως διαμορφώνεται από τα ιδεολογικά και αισθητικά συμφραζόμενα της εποχής.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΝΕΦ 600: Ερευνητική μεθοδολογία:

Νεοελληνικές σπουδές (συνδιδασκαλία με τις συναδέλφους Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη, Λένα Αραμπατζίδου, Μαρία Ιατρού) (Χειμερινό εξάμηνο 2013-14, 2016-17, 2017-18)

ΝΕΦ 608: Ειδικά θέματα ποίησης II

Η ποιητική της τρέλας (Εαρινό εξάμηνο 2016)

Με άξονα βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις πάνω στην ιστορία της τρέλας και τη σχέση της με τη λογοτεχνία (Foucault, Derrida), αντικείμενο του σεμιναρίου αποτελεί ο διαρκής διάλογος της τρέλας και της λογικής, έτσι όπως αποτυπώνεται στην ελληνική λογοτεχνία από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα. Με κειμενικά παραδείγματα, ποιητικά και πεζογραφικά, η εμπειρία της τρέλας, είτε ως απόρροια του ψυχιατρικού ρομαντισμού (Σολωμός, Παπαδιαμάντης, Επισκοπόπουλος), είτε ως η ανελέητη γλώσσα της γυναικείας σεξουαλικότητας (Καραπάνου, Κιτσοπούλου) αποκαλύπτουν τη σκοτεινή ενότητα ανάμεσα στη λογική και το παράλογο διαμορφώνοντας ένα λογοτεχνικό μοτίβο που επαναλαμβάνεται θέτοντας διαρκώς το ζήτημα της αυτοαναπαράστασης, της καλλιτεχνικής δημιουργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της εσωτερικής αναζήτησης.

ΝΕΦ 619: Ειδικά θέματα νεοελληνικής φιλολογίας II

Όψεις της αρχαιότητας στη νεοελληνική λογοτεχνία (Εαρινό εξάμηνο 2018)

Στόχος του μαθήματος είναι να διερευνηθεί η θεματική των ερειπίων, έτσι όπως εκφράστηκε από τα τέλη του Διαφωτισμού έως και τις αρχές του εικοστού αιώνα. Με βάση την λογοτεχνική διαχείριση του μύθου της Πομπηίας, θα συγκριθούν κείμενα του ρομαντισμού και του μεταρομαντισμού που αξιοποιούν την ρομαντική αγωνία για τον χρόνο προβάλλοντας φαντασιωτικά και επίμονα το μοτίβο της καταστροφής. Στον αντίποδα της αφήγησης της καταστροφής και του τέλους, θα παραβληθεί ο μύθος της Ακρόπολης, ως παράδειγμα εθνικής αντοχής και ιστορικής αξίας, παράδειγμα που γονιμοποιεί κυρίως εθνοκεντρικά οράματα αλλά συχνά συνδέεται και με την έννοια της παρακμής. Συγκρίνοντας τα δύο μοτίβα με βάση κεφαλαιώδη κείμενα της ευρωπαϊκής γραμματείας και αντίστοιχα ελληνικά (Καβάφης, Παλαμάς, Σεφέρης, Καραγάτσης), θα φωτιστεί σε μια σύγχρονη προοπτική η αγωνία της αναπαράστασης του παρελθόντος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΓΕΝΕΥΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ (1998-2011)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ (BACHELOR)

Εισαγωγή στην εκμάθηση της γλώσσας: ασκήσεις προφορικής και γραπτής έκφρασης (επίπεδο I και II)

Τεχνικές μετάφρασης (ελληνικά-γαλλικά· θέμα ευθύ και αντίστροφο)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας

Τεχνικές ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων (Explication des textes)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (MASTER)

Τεχνικές της γραπτής έκφρασης: Δοκίμιο (Dissertation) (2004-2011)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (MASTER)

Το μοτίβο της μεταμφίεσης στη νεοελληνική λογοτεχνία (σε συνεργασία και με το τμήμα Σπουδών Φύλου / Études Genre) (χειμερινό εξάμηνο 2004-2005).

Το φανταστικό στοιχείο στον Παπαδιαμάντη, τον Καβάφη και τον Καραγάτση (χειμερινό εξάμηνο 2002-2003).

Ο θάνατος των νέων στην ποίηση του Κ. Π. Καβάφη (εαρινό εξάμηνο 2001-2002).

Η ερωτική αλληλογραφία Σεφέρη, Εγγονόπουλου, Π. Δέλτα (χειμερινό εξάμηνο 2010-2011).

Κινηματογράφος και λογοτεχνία (χειμερινό εξάμηνο 2009-2010).

Μοιραίες γυναίκες στην νεοελληνική λογοτεχνία (Αρχαιότητα, Παλαιά και Καινή Διαθήκη) (εαρινό εξάμηνο 2008-2009).

Τριαντάφυλλα και ρόδα: Η γενιά του είκοσι και η ποίηση του μεσοπολέμου (Άγρας, Φιλύρας, Καρυωτάκης) (χειμερινό εξάμηνο 2006-2007).

Το επιστολικό μυθιστόρημα (χειμερινό εξάμηνο 2005-2006).

Η πόλη σε σύγχρονα ελληνικά κείμενα (χειμερινό εξάμηνο 2003-2004).

Η εικόνα του άλλου: γυναικείες ποιητικές φωνές (εαρινό εξάμηνο 2003-2004).

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εποπτεία διδακτορικών διατριβών

1. Δέσποινα Μπισχινιώτη, «Εγγραφές του βίαιου θανάτου στη σύγχρονη ελληνική πεζογραφία: ζητήματα γραφής, αναπαράστασης και ιδεολογικής λειτουργίας» (αναμενόμενη υποστήριξη 2019).
2. Γιώργος Ποιμενίδης, «Σεξουαλικότητα και πολιτική στη μεταπολιτευτική πεζογραφία» (αναμενόμενη υποστήριξη 2019).

Εποπτεία διδακτορικών διατριβών (ως μέλος της τριμελούς επιτροπής)

1. Μαρία Σιδέρη, «Σωματικότητα και ταυτότητα στην αρχαιακή έρευνα: το σώμα ως εργαλείο τεκμηρίωσης και αρχείου». Επόπτρια: Αγγελική Αυγητίδου, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (2021).
2. Παυλίνα Εξαδακτύλου, «Όψεις της ελληνικής κρίσης στην πεζογραφία 2010-2016. Μυθοπλασία- ιδεολογία και ιστορική πραγματικότητα». Επόπτρια: Ιωάννα Ναούμ. (2021)
3. Βάσω Θεολόγου, «Το ανέκδοτο έργο του Θράσου Καστανάκη». Επόπτρια: Μαίρη Μικέ. (2018)
4. Μαρία Αποστολίδου, «Το ζήτημα του κακού στην ελληνική πεζογραφία από τη γενιά του 1880 έως τη γενιά του 1920». Επόπτης: Δ. Καργιώτης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. (2019)
5. Κοσμάς Κοψάρης, «Όψεις της επίδρασης της γενιάς του '20 στη γενιά του '70». Επόπτης: Δ. Καργιώτης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. (2018)
6. Riccardo Valente, «Evidence based GEO-DARM (Data and Archaeological research Management) model for multi-user data sharing», Politecnico di Milano (2017). [Μετά από πρόταση της επόπτριας της διατριβής καθ. Raffaella Brumana και σε συνεργασία με τους καθ. P. Pergola (CNRS) και Ian Baiff (Durham University), η συμμετοχή μου στην αξιολόγηση της ως εξωτερικό μέλος της επιτροπής εστιάστηκε στα κεφάλαια 3 και 4 που αφορούσαν την κατασκευή της ταυτότητας και ζητήματα φιλοσοφίας και αρχαιολογίας]. <https://beep.metid.polimi.it/web/abcphd/reviews>
7. Βασιλική Τσάκη, «Γλώσσα και ύφος στα ελληνόγλωσσα ποιήματα του Κ. Καβάφη: ο ρόλος συγκεκριμένων γλωσσικών και υφολογικών στοιχείων στη συγκάλυψη, την υποβολή ή και την αποκάλυψη του φύλλου και στη διερεύνηση των σχέσεων των φύλλων». Επόπτης: Γ. Κεχαγιόγλου (2016).
8. Βασιλική Γ. Τσιρέβελου, «Μοντερνισμός και Μετάφραση: Η περίπτωση του Τ. S. Eliot στην Ελλάδα» (1933-1974)». Επόπτης: Δ. Καργιώτης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (2015)
9. Κωνσταντίνος Φρουζάκης, «Γ. Γεραλής, μια όψιμη φωνή του νεοσυμβολισμού στην πρώτη μεταπολεμική γενιά» (2011).

Εποπτεία μεταπτυχιακών εργασιών (κύρια επιβλέπουσα)

1. Μαρία Γεωργιάδου, «Μύθοι και στερεότυπα της ανδρικής πορνείας στη σύγχρονη νεοελληνική πεζογραφία» (2018).
2. Ελένη Ματσούκη, «Αμαρτίες γονέων: η λογοτεχνία καθρέφτης της οικογένειας στην πεζογραφία του 21ου αιώνα» (2018).
3. Μαίρη Κλιγκάτση, «Ποιητικές ανακατασκευές της Εύας στη σύγχρονη νεοελληνική ποίηση» (2018).
4. Μαρία-Αθανασία Κόσσυβα, «Η φθίση ως νόσος πάθους. Λογοτεχνικές μεταφορές της φυματίωσης σε γυναικίους χαρακτήρες από την ηθογραφία στο μεσοπόλεμο» (2018)

5. Στέφανος Κυριακού, «Η αντοχή της ψυχανάλυσης. Το μυθιστορηματικό έργο της Άντζελας Δημητρακάκη» (2018).
6. Καλλιόπη Σεφεριάδου, «Ο Κ. Καρυωτάκης και το είδωλο του εθνικού ποιητή» (2018)
7. Μαρκία Λιάπη, «Ο μύθος της "γυναικότητας" στη γυναικεία μεταϋπερρεαλιστική ποίηση» (2017).

Εποπτεία μεταπτυχιακών εργασιών (ως μέλος της τριμελούς επιτροπής.)

1. Στυλιανή Σταματίου, «Λογοτεχνικές, φιλολογικές και καλλιτεχνικές συνεργασίες στην εφημερίδα Δημοκρατία (1923-1927). Αποδελτίωση και κριτική αποτίμηση» (2017).
2. Αλεξάνδρα Γερακίνη, «Η πόλη των Αθηνών στη λογοτεχνία της κρίσης» (2017).
3. Δήμητρα Κιτσίνου, «Τρόποι αναπαράστασης του καλλιτεχνικού πορτρέτου σε πεζογραφικά έργα της περιόδου 1983-2004» (2017).
4. Γιώργος Ποιμενίδης, «Όψεις της αναπαράστασης της ομοφυλόφιλης επιθυμίας στο έργο του Γιώργου Ιωάννου» (2016).
5. Παντελής Ζεμπίλης, «Το περιοδικό *τα Νέα Ελληνικά* του Ρένου Αποστολίδη» (2016).
6. Maryna Nazarenco, «Η ελληνική κοινωνία και λογοτεχνία του Μεσοπολέμου, η ανανεωτική τάση και το έργο του Γιάννη Σκαρίμπα ως εκπροσώπου της νεωτερικότητας» (2016).
7. Σοφία Οικονομίδου, «Η πρόσληψη του Κ. Π. Καβάφη στο γερμανόφωνο χώρο» (2015).
8. Özlem Kardas, «Η παρουσία της Κωνσταντινούπολης σε Έλληνες πεζογράφους» (2015).
9. Αντιγόνη Νικολέτου, «Αλέξανδρος Μάτσας. Άπαντα Ποιήματα. Φιλολογική επιμέλεια» (2015).
10. Ιωάννα Παπάκη, «Το άστυ σε μυθιστορήματα της Σώτης Τριανταφύλλου» (2015).
11. Ιωάννης Βαγγελοκώστας, «"Μάνα είσ' εσύ ή ύαινα;": Αναπαραστάσεις της μητρικής ταυτότητας σε πεζογραφικά κείμενα των Ταχτσή, Μάτεσι, Δημητρίου, Καρυστιάνη» (2015).
12. Αικατερίνη Γιαννοπούλου, «Ο αρχαίος ελληνικός μύθος στην ποίηση του Δ. Π. Παπαδίτσα» (2014).
13. Δέσποινα Μπισχινιώτη, «Σεξουαλικότητα, σχέσεις εξουσίας και σωματικές εν-γραφές σε πεζογραφικά κείμενα της δεκαετίας του 1920» (2014).
14. Mrsulja Jorđanka, «Ο Κ. Π. Καβάφης και η μεταποικιακή θεωρία» (2014).
15. Γεώργιος Καλογήρου, «Παράλληλες διαδρομές της Πρώτης Μεταπολεμικής Γενιάς. Ποίηση και γλώσσα στο έργο του Νίκου Καρούζου και του Μιχάλη Κατσαρού» (2013).
16. Αναστασία Χαλκιά, «Αναπαραστάσεις της μητέρας σε μοντερνιστικά και μεταμοντερνιστικά αυτοβιογραφικά κείμενα. Η κόρη συγγραφέας και η επαναδιαπραγμάτευση των σχέσεων με τη μητέρα» (2013).
17. Ειρήνη-Ιωάννα Σάμιτα, «Μορφές της βίας και σωματικές εν-γραφές. Α. Φραγκιάς Λοιμός, (1972) και Δ. Δημητριάδης, Πεθαίνω Σαν Χώρα (1979)» (2012).
18. Κώστας Δρουγαλάς, «Μελαγχολία στην άκρη της πόλης. Η μελαγχολία στα μυθιστορήματα της Σ. Τριανταφύλλου» (2012).
19. Μαρία Μπεχλιβάνου, «Από το χαρτί στην οθόνη: Ζητήματα της ηλεκτρονικής λογοτεχνίας» (2012).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΓΕΝΕΥΗΣ (MASTER)

Εποπτεία μεταπτυχιακών εργασιών

- Dana Taligona, «Η εναλλακτική οργάνωση της κοινωνίας στην Ελλάδα (Καστοριάδης, Φωτόπουλος, Bookchin)» (2009).
- Cornelia Togeia, «Η αίσθηση του τοπίου στον Frédéric Boissonas» (2008).
- Ramzi Touma, «Η χρήση των greeklish» (2007).

- Μαρία Ταλιούρα, Ιστορία σύγχρονου ελληνικού κινηματογράφου και νεοελληνική λογοτεχνία (2005).
- Hélène Gianadda, Ελληνική λαογραφία (2005).

Εποπτεία μεταπτυχιακών εργασιών (ως μέλος της τριμελούς επιτροπής.)

- Etienne Charrière, « Ο Διάβολος εν Τουρκία του Στέφανου Ξένου (1851). Αναπαραστάσεις της Πόλης - εικόνες του Οθωμανού» (2008).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

- Επιτροπή αξιολόγησης για την απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας νέων Διδασκτόρων ΕΔΜΒ 45 (Post doc ΕΛΚΕ) (Σεπτέμβριος 2017)
- Εκλεγμένο μέλος του Τομέα ΜΝΕΣ στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας (2012-2014, 2015-18)
- Επιτροπή Αρχείου Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (2013-2018)
- Επιτροπή παραλαβής προμηθειών και διαπίστωσης καλής εκτέλεσης εργασιών (2013-2014)
- Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων (2011-2014)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΓΕΝΕΥΗΣ (1998-2011)

- Μέλος της εξεταστικής επιτροπής για τους ορκωτούς μεταφραστές (2008-11)
- Προσαρμογή του προγράμματος σπουδών του Τμήματος στην ευρωπαϊκή μεταρρύθμιση της Bologna (2004-11)
- Επιτροπή του colloquium του Τμήματος (2003-11)
- Επιτροπή για την έγκριση της συμμετοχής των φοιτητών του τμήματος στα προγράμματα Erasmus (2001-11)
- Συντονίστρια του τμήματος (9/2008-2/2009)
- Σύνταξη προτάσεων επιχορηγήσεων προς το ΥΠΕΠΘ και ΥΠΟ (υποστήριξη τμημάτων Νέων Ελληνικών του εξωτερικού) (2000-2011)
- Κινηματογραφική Λέσχη του τμήματος (2000-2011)
- Οδηγός σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα (1999-2011)
- Ακαδημαϊκή σύμβουλος φοιτητών του τμήματος (1998-2011)
- Παραγγελίες βιβλίων κι ενημέρωση πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης στη Νεοελληνική λογοτεχνία και φιλολογία (1998-2011)

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΑΩΝ

1. Τελετή αναγόρευσης του καθ. Bertrand Bouvier σε επίτιμο διδάκτορα ΑΠΘ, μέλος της οργανωτικής επιτροπής (Νοέμβριος 2017)
2. Τελετή αναγόρευσης της Πόπης Πολέμη σε επίτιμη διδάκτορα ΑΠΘ, μέλος της οργανωτικής επιτροπής (Μάιος 2015)
3. Τελετή αναγόρευσης του Διονύση Καψάλη σε επίτιμο διδάκτορα ΑΠΘ, μέλος της οργανωτικής επιτροπής (Μάρτιος 2015)
4. *Γ. Σεφέρης. Από την Σμύρνη στην Πόλη*, Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (Κωνσταντινούπολη 20-23.3.2014), μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Μαθητικού συνεδρίου.
5. *150 χρόνια Κ. Π. Καβάφης*, Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης και Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (Κωνσταντινούπολη 11-14.4.2013), μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Μαθητικού συνεδρίου.
6. *Samuel Baud-Bovy (1906-1986), néohelléniste, ethnomusicologue, musicien* (Γενεύη 24-25.11.2006), Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Νέων Ελληνικών του Πανεπιστήμιου Γενεύης, μέλος της επιστημονικής και της οργανωτικής επιτροπής σε συνεργασία με τον Μ. Λασηθιωτάκη και την Α.-Δ. Λαζαρίδου.
7. *Ροδανού θείον κάρα... Genève et la Grèce moderne*, Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Νέων Ελληνικών του Πανεπιστήμιου Γενεύης (Γενεύη, 21-22.11.2003), μέλος της επιστημονικής και της οργανωτικής επιτροπής σε συνεργασία με τον Μ. Λασηθιωτάκη και την Α.-Δ. Λαζαρίδου.
8. *L'unique voyage de sa vie. Autour de Géorgios Vizyinos*, στρογγυλή τράπεζα με τον G. Decorvet, Α.-Δ. Λαζαρίδου, Μ. Λασηθιωτάκη, στον κινηματογράφο CAC-Voltaire. (Γενεύη 1.5.2003)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

1. Μέλος της ερευνητικής ομάδας ViMM (Virtual multi modal Museum. Coordination and support action for a european strategy on Virtual Museums and Digital Cultural Heritage October 2016-March 2019).
2. Σύμβουλος ύλης του επιστημονικού περιοδικού *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ* (από το 2017 κ.ε.)
3. Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Συγκριτικής Γραμματολογίας (από το 2012)
4. Σε συνεργασία με τη Στέλλα Συλαίου (μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, ΑΠΘ) και τον Γιώργο Παπαγιαννάκη (Αναπληρωτή Καθηγητή Επιστήμης Υπολογιστών, ΠΚ) κατάθεση ερευνητικής πρότασης ΕΛΙΔΕΚ (για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας) με θέμα «Η Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία ως πηγή έμπνευσης για αφηγηματικές αναπαραστάσεις μεικτής πραγματικότητας MR», 2018.
5. Σε συνεργασία με τους υποψήφιους διδάκτορες Δέσποινα Μπισχιγιώτη και Γιώργο Ποιμενίδη, κατάθεση ερευνητικής πρότασης ΕΣΠΑ (ΕΔΒΜ34 «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές» με θέμα «Αρχαιότητα, Λογοτεχνία και Ψηφιακές αναπαραστάσεις»), 2016. Η πρόταση κατατάχθηκε στις επιλαχούσες και βαθμολογήθηκε με 88,65/100.
6. Σε συνεργασία με τους Μ. Μικέ, Μ. Κανατσούλη και Α. Λαμπρόπουλο, κατάθεση ερευνητικής πρότασης στο Κοινωνικό Ίδρυμα Ι. Λάτση με τίτλο «Πάσχοντα Έμφυλα Σώματα στη Νεοελληνική Λογοτεχνία (20ός αιων.)», 2013.

7. Μέλος της επιτροπής για τα Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνικής Μετάφρασης, Υπουργείο Πολιτισμού (2011-2012)
8. Αναπληρωματικό μέλος της ΚΕΔΗΘ (Κοινωφελής επιχείρηση Δήμου Θεσσαλονίκης)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα δημοσιεύματα Μ2, ΠΕ 1-4, ΣΥ1, ΠΡ 1-3 ολοκληρώθηκαν και δημοσιεύτηκαν την τριετία από την εκλογή μου στη βαθμίδα της Επίκουρης καθηγήτριας και μετά. Στο διάστημα αυτό, εκτός από τη μονογραφία μου για τον Καβάφη σε μετάφραση, συνολικά εμπλούτισα το έργο μου με 4 επιπλέον άρθρα σε περιοδικά, 1 άρθρο σε συλλογικό τόμο και 3 άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων, μια επιμέλεια μετάφρασης και έδωσα συνολικά 16 ομιλίες-διαλέξεις κατόπιν πρόσκλησης.

Το ερευνητικό μου έργο συνίσταται σε ελληνικές και διεθνείς δημοσιεύσεις και αρθρώνεται γύρω από τους εξής βασικούς άξονες:

- 1) *Το ποιητικό έργο του Κ.Π. Καβάφη*: η έννοια του θανάτου στην ποίησή του, η δραστική του σχέση με την αρχαιότητα μέσα από τις επιρροές του από τη γαλλική Παρακμή, η διάδοση του έργου του σε παγκόσμια κλίμακα.
- 2) *Την αναπαράσταση του γυναικείου* (είτε αυτό αφορά τη γυναικεία γραφή καθαυτή, είτε πιο συγκεκριμένα τις βιβλικές ηρωίδες) στην ελληνική λογοτεχνία. Οι μελέτες μου αυτές επικεντρώνονται στις κειμενικές εικόνες της γυναίκας ως έμφυλου Άλλου και διαλέγονται με μεθόδους και προβληματικές της Θεωρίας Λογοτεχνίας, των Σπουδών φύλου αλλά και της ανθρωπολογίας και της θεολογίας, επιχειρώντας να ερμηνεύσουν και να περιγράψουν συχνά με βάση και τη φεμινιστική κριτική, τις απρόβλεπτες διαδρομές του φαντασιακού.
- 3) *Την πρόσληψη της αρχαιότητας* μέσα από νέες αναγνώσεις πολιτισμικών μύθων που ανοίγουν δίοδο για διάλογο με άλλες εξωφιλολογικές επιστήμες.
- 4) *Την επιστολογραφία*. Στα δημοσιεύματα με θέμα τον επιστολικό λόγο επιχειρείται μια εκ του σύνεγγυς ανάγνωση που διερευνά ζητήματα ποιητικής στην προσωπική αλληλογραφία των συγγραφέων και των ποιητών.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Μ1. Ο Κ. Π. Καβάφης και η Λογοτεχνία της Παρακμής, μτφ. Τιτίκα Καραβία, Αθήνα, Gutenberg, 2018, 307 σ.

Η παρούσα έκδοση, μετάφραση από τα γαλλικά της μελέτης μου για τον Καβάφη και τη λογοτεχνία της Παρακμής συνομιλεί με τα πιο πρόσφατα πορίσματα της ελληνικής κυρίως βιβλιογραφίας αναθερμαίνοντας τη συζήτηση γύρω από τις επιδράσεις που καθόρισαν και διαμόρφωσαν την ποιητική ιδιοσυγκρασία του Αλεξανδρινού. Διατηρώντας το αρχικό πλάνο και την σειρά των κεφαλαίων, έτσι όπως δομήθηκαν στην γαλλική τους εκδοχή (βλ. 2 στην παρούσα σελίδα), η μελέτη αυτή επικαιροποιεί το ζήτημα του ειδολογικού ορισμού της Παρακμής αναλύοντας στην εκτεταμένη εισαγωγή τους όρους με τους οποίους ερμηνεύεται και αξιολογείται το λογοτεχνικό κίνημα του γαλλικού *fin de siècle*.

Μέσα από θεωρητικές και ιστορικές προσεγγίσεις αποδεικνύεται ότι το ρεύμα της Παρακμής, έτσι όπως διαμορφώνεται στη Γαλλία και διαχέεται στην Ευρώπη, δεν ορίζεται αποκλειστικά από τη λατρεία του Ωραίου ή του Νοσηρού αλλά πραγματεύεται δυναμικά τη σχέση με την αρχαιότητα και την ιστορία. Η επίμονη αυτή σχέση με την αρχαιότητα, είτε αφορά αναγνωστικές πρακτικές είτε αφορά πειραματικές αναμετρήσεις με τη γραφή περιγράφει και ερμηνεύει εν τέλει ένα από τα πρόσωπα της νεωτερικότητας και της μοντέρνας ποιητικής. Κι ενώ

η πρόσληψη της Παρακμής στην ηθογραφική Ελλάδα του τέλους του 19ου αιώνα παίρνει μάλλον ηθικολογικές αποχρώσεις, στην ποίηση του Αλεξανδρινού ανιχνεύεται ως μια ζωντανή σχέση με την σύγχρονη του ευρωπαϊκή λογοτεχνία από την οποία αντλεί θεματικές και μοτίβα που επαναξιολογούν και αναπροσδιορίζουν τον παγιωμένο ιστορικό λόγο στην ποιητική τέχνη.

Στην έκδοση αυτή, τη μετάφραση του κειμένου ολοκλήρωσε η Τιτίκα Καραβία, ενώ για τις μεταφράσεις των λογοτεχνικών κειμένων, ποιημάτων ή πεζών καθώς και των ξένων παραθεμάτων φέρω εγώ την ευθύνη. Προσαρμόζοντας τη μελέτη στις απαιτήσεις του ελληνικού αναγνωστικού κοινού, οι υποσημειώσεις εμπλουτίστηκαν συστηματικά με ενδείξεις και σχόλια που καθοδηγούν τον Έλληνα αναγνώστη στην ιστορία της γαλλικής λογοτεχνίας και επισημαίνουν απρόβλεπτες συνάφειες ποιημάτων και ποιητών. Με το ίδιο πνεύμα, η βιβλιογραφία διευρύνθηκε σημαντικά ενσωματώνοντας τις κυριότερες πρόσφατες μελέτες που έχουν σχέση με το θέμα ή επαναξιολογούν ζητήματα και θέσεις της παλαιότερης καβαφικής βιβλιογραφίας.

M2. *Les fastes de la Décadence chez Constantin Cavafy* [Η λάμψη της Παρακμής στην ποίηση του Καβάφη], Αθήνα, Νεφέλη, 2008, 189 σ.

Σύντομη περιγραφή:

Η μονογραφία αυτή αποτελεί επεξεργασμένη εκδοχή της διδακτορικής διατριβής μου και εκδόθηκε με την ειδική χορηγία του Πανεπιστημίου της Γενεύης για τις υψηλής ποιότητας εργασίες που υποστηρίζονται.

Η μελέτη αυτή εντάσσει τον Κ.Π. Καβάφη στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία του *fin de siècle* και ερμηνεύει την ιστορικότητα της ποίησης του, τόσο ως σύμπτωμα της ποιητικής ιδιοφυΐας του όσο και ως έκτυπο των ευρύτερων συμφραζομένων της. Μελετώντας το παραγνωρισμένο λογοτεχνικό κίνημα της Παρακμής και εστιάζοντας στην επίμονη αναπαράσταση του αρχαίου κόσμου από τους εκπροσώπους της, η μονογραφία αναδεικνύει θέματα και μοτίβα καβαφικής χροιάς τα οποία, εκτός από την ιδεολογική οικουμενικότητα της ποίησης του Αλεξανδρινού υποδηλώνουν και τη γόνιμη ζύμωσή του με τα ποιητικά ρεύματα της εποχής.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας εξετάζονται εμβληματικές μυθικές και ιστορικές φυσιογνωμίες γύρω από τις οποίες αρθρώνονται κεντρικοί μύθοι του Αισθητισμού αλλά απαντώνται σποραδικά και στο πρώιμο, κυρίως, έργο του Καβάφη: η Σαλώμη, ο Οιδίποδας, η Σφίγγα κ.ά. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει και ο Ιουλιανός, σύμβολο τυραννικής αμφισημίας για τον ποιητή και κατ' επέκταση προβολή του δικού του διχασμού ανάμεσα σε δύο κόσμους και δύο γλωσσικές ταυτότητες. Επισημαίνοντας τα μορφικά και υφολογικά δάνεια από τα ξένα πρότυπα, η μονογραφία φωτίζει την έννοια του ελληνισμού και των «στοχαστικών προσαρμογών» της στο καβαφικό έργο.

Στο δεύτερο μέρος, εξετάζονται ευρύτερες θεματικές της Παρακμής, όπως ο θάνατος των αρχαίων θεών ή η επικείμενη επέλαση των βαρβάρων. Και τα δύο αυτά στοιχεία αποτελούν μοτίβα ρομαντικής και παρνασσικής προέλευσης τα οποία, καθώς αναπλάθονται από τον Αισθητισμό, αποβάλλουν κάθε ειδυλλιακό στοιχείο αποτυπώνοντας την υπαρξιακή αγωνία του *fin de siècle*. Στο πλαίσιο αυτό, η τάση των ποιητών της Παρακμής αλλά και του Καβάφη να ταυτίζουν την τέχνη με τη «νεωτερικότητα του ερειπίου» εμφανίζεται απόλυτα συνδεδεμένη με την προβληματική της έσχατης πτώσης· στην περίπτωση των καβαφικών «Τάφων», το στοιχείο αυτό παίρνει την μορφή μιας ουσιώδους και υπερβατικής ποιητικής πράξης.

Αναλυτική περίληψη

Η μονογραφία αυτή έρχεται να προστεθεί σε μία ήδη πληθωρική βιβλιογραφία και θέτει εκ νέου το ερώτημα αν ο Καβάφης ανήκει στους ποιητές της Παρακμής. Προκρίνει μια 'επιτόπια' συγκριτική προσέγγιση της θεματολογίας του Αισθητισμού από τη μια και της μοναδικότητας της καβαφικής ποίησης από την άλλη. Αποκλείοντας αρχικά τη συνάφεια του Αισθητισμού με την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της καβαφικής ποίησης, μελετά τη μεταρομαντική αναπαράσταση της αρχαιότητας συγκεκριμένα στη λογοτεχνία της Παρακμής στα τέλη του 19ου αιώνα. Για το σκοπό αυτό, διαλέγεται με τη θεωρία και την έρευνα περί Παρακμής του Jean de Palacio.

Ξεκινώντας από τα κλασικά στερεότυπα του Αισθητισμού, το πρώτο μέρος της μονογραφίας εξετάζει τα καβαφικά πρωτόλεια ως ασκήσεις μαθητείας που αποπειρώνται να συμπεριλάβουν πορτραίτα μοιραίων γυναικών. Ενώ όμως το ύφος και η δομή των ποιημάτων αυτών εναρμονίζονται απόλυτα με τα ρομαντικά πρότυπα, κάθε φορά το κέντρο βάρους μετατοπίζεται ανεπαίσθητα από τη γυναικεία μορφή στην αινιγματική φυσιογνωμία του Σοφού.

Έτσι, ενώ ο νεαρός ποιητής καταπιάνεται με το σχολιασμό και την μετάφραση στα ελληνικά της *Λάμιας* του John Keats, εν τέλει προσπερνά την κεντρική ηρωίδα κι εστιάζει στη μυστηριακή γοητεία του Απολλώνιου. Με τον ίδιο τρόπο, στο ποίημα *Ο Οιδίπους*, η εν δυνάμει ερωτική σκηνοθεσία μετατρέπεται σε σκηνή φιλοσοφικής ενόρασης όπου ο ρόλος της Σφίγγας καταλήγει να φωτίζει την τραγική αυτογνωσία του ήρωα. Ανατρέποντας έτσι έναν από τους κατεξοχήν εικαστικούς μύθους της Παρακμής, η καβαφική ποίηση επιστρέφει μέσω των καθιερωμένων συμβολιστικών μοτίβων στην δική της προβληματική. Παρομοίως, όταν ο Καβάφης αποφασίζει να ασχοληθεί με έναν από τους πλέον χαρακτηριστικούς μύθους της εποχής του, αυτόν της Σαλώμης, επιλέγει την πιο έκκεντρη εκδοχή του: η καβαφική έμπνευση καινοτομεί σκηνοθετώντας τον αποκεφαλισμό και την ερωτική αυτοθυσία της θρυλικής χορεύτριας, για να επιμείνει στους λεπτούς χρωματισμούς της σκιαγράφησης του Σοφιστή.

Στη συνέχεια, η εργασία εξετάζει τα καβαφικά ποιήματα με θέμα την αυτοκρατορική Ρώμη και τα συγκρίνει με την αντίστοιχη ιδεολογική κατεύθυνση των Γάλλων ποιητών της Παρακμής που ταυτίζουν το αδιέξοδό τους με την αγωνία ενός αιώνα που τελειώνει. Εκεί ακριβώς, η εργασία εντοπίζει σημεία στα οποία ο Καβάφης διαφοροποιείται από τους συγχρόνους του. Παρά το γεγονός ότι η τεχνική της έμπνευσης μοιάζει κοινή (ψευδοϊστορική χρήση των πηγών, φανταστική απεικόνιση ιστορικών προσώπων), η θεματική του Αλεξανδρινού επικεντρώνεται και επιστρέφει στο μικρό και ασήμαντο ιστορικό γεγονός σε αντίθεση με τους ποιητές του Αισθητισμού που προβάλλουν σταθερά μεγαλόπνοες συνθέσεις παραφοράς και πάθους. Στη μόνιμη τάση των Γάλλων ποιητών να αποκαταστήσουν τις πιο ακραίες ιστορικές στιγμές της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, ο Καβάφης απαντά με μία διαφορετική δυναμική: ενώ η έμπνευση και η σκηνογραφία των ποιημάτων του μπορούν κάλλιστα να θεωρηθούν δάνεια από ξένα πρότυπα (κάτι που αποδεικνύεται άλλωστε κι από την αντιπαραβολή των κειμένων), η επεξεργασία των ίδιων ακριβώς θεματικών πυρήνων αναδεικνύει μια εκ των ένδον διαφορετική λογοτεχνική θεώρηση: από την ιστορία του Αντωνίου εξορίζεται ποιητικά η Κλεοπάτρα, ενώ από τον μύθο του Νέρωνα -απόλυτο σύμβολο της σύζευξης τέχνης και ζωής για τη λογοτεχνία της Παρακμής- σώζεται στην ποίηση του Καβάφη μόνο η ανάμνηση της πλάνης της νεότητάς του.

Από τα ιστορικά πρόσωπα της ύστερης αρχαιότητας, ο Ιουλιανός αποτελεί ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης ψευδοϊστορικών μυθοπλασιών. Αυτή ακριβώς η πλαστικότητα του τον καθιερώνει ως τον πλέον κρυπτικό και ταυτόχρονα τον πιο προσωπικό ήρωα της ποιητικής συνείδησης του Καβάφη. Στο οικείο κεφάλαιο της εργασίας αναλύονται ποιητικά κείμενα τα οποία πραγματεύονται τα ίδια ιστορικά γεγονότα με τα αντίστοιχα ποιήματα του Καβάφη. Στόχος είναι εδώ να ερευνηθεί σε βάθος η κοινή στους μεν και στον δε τεχνική του παραθέματος και να εξηγηθεί πώς οι διαρκώς μεταλλασσόμενες αναγνώσεις κι ερμηνείες αποτυπώνονται και τελικά παραμορφώνουν τον καθρέφτη του ποιητικού σώματος. Όσο όμως κι αν οι ποιητικοί τρόποι της μυθοποίησης του Ιουλιανού από την Παρακμή και τον Καβάφη μοιάζουν παράλληλοι, η τυπολογία του καβαφικού ήρωα εκφράζει μια καινούρια ποιότητα λόγου, βαθύτατα βιωματικού: ο καβαφικός Ιουλιανός δεν αποτελεί εύρημα για να εκφραστεί ρομαντικά η θεολογία μιας εποχής σε σύγχυση, αλλά ενσαρκώνει ένα πρότυπο ζωής.

Προεκτείνοντας αυτή την προβληματική, οι λογοτέχνες της Παρακμής παλιννοστούν στο θέμα του θανάτου των αρχαίων θεών, επεμβαίνοντας ριζικά στο σενάριο της επιστροφής τους και εισάγοντας στον τρόπο απεικόνισής τους τη σάτιρα και την ειρωνεία. Στην καβαφική θεολογία, αντίθετα, οι θεοί επιστρέφουν ως αισθησιακά φανερώματα του ύστερου ελληνισμού και η νοσταλγία της επιστροφής τους καταργείται από το ζωντανό βίωμα της μνήμης τους. Στους αντίποδες αυτής της θεματικής της φθοράς βρίσκεται το ανακαινιστικό όραμα των Βαρβάρων: οι εκκωφαντικές ομοιότητες ανάμεσα στο ποίημα του Λιθουανού ποιητή Oscar de Milosz «Coup de grâce» και το καβαφικό «Περιμένοντας τους βαρβάρους» αποδεικνύουν τις γόνιμες ζυμώσεις στο

ποιητικό περιβάλλον του Μεταρομαντισμού και ερμηνεύουν με καινούρια στοιχεία τις θεατρικές συμβάσεις αυτού του θεματικά «ανένταχτου» ποιήματος του Καβάφη.

Στο τελευταίο κεφάλαιο μελετάται η οργάνωση και η δομή των επιτυμβίων επιγραμμάτων του Καβάφη σε σχέση με τις αντίστοιχες ποιητικές συνθέσεις του Αισθητισμού και επισημαίνεται η καινοτομία του εγχειρήματος να εκφράσει τη λογική του θανάτου μέσω της σιωπής του ακρωτηριασμένου ποιητικού κειμένου. Εντάσσοντας τη μυθολογία του Καβάφη σε μια λογοτεχνική παράδοση λιγότερο γνωστή απ' ό,τι το κίνημα του Συμβολισμού ή την παρνασσική ποίηση, όχι μόνο δεν υποτιμάται η υποβλητικότητα της ποιητικής του φωνής, αλλά αντίθετα τοποθετείται σε μια ευρύτερη ευρωπαϊκή προοπτική η δραστική νεωτερικότητα της ποίησής του.

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Sarah Ekdawi, "Les fastes de la Décadence chez Constantin Cavafy", *Byzantine and Modern Greek Studies*, Vol. 36, No. 2 (2012) 239-241.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. Μιχάλης Τσιανίκας, «Καβάφης: Εντάσεις δια-φθοράς», *Journal of Modern Greek Studies* (Australia and New Zealand), Special Issue (2017), σ. 306.
2. Δημήτρης Δημηρούλης (επιμ.), Κ. Π. Καβάφης. *Τα Ποιήματα. Δημοσιευμένα και Αδημοσίευτα*, Αθήνα, Gutenberg, 2017, σ. 754.
3. Katerina Kostiou, «Artistic osmoses in Cavafy's poetry: The representation of beauty in the poem "On board ship"» στο Henri Tonnet (éd.), *Mélanges en l'honneur du professeur Jacques Bouchard*, Montréal, Del Busso, 2016, σ. 118, υποσημ. 32.
4. Peter Jeffreys, *Reframing Decadence. C. P. Cavafy's Imaginary Portraits*, Ithaca and London, Cornell University Press, 2015, σ. 200, 219, 220, 225.
5. Δημήτρης Παπανικολάου, *Σαν κι εμένα καμωμένοι. Ο ομοφυλόφιλος Καβάφης και η ποιητική της σεξουαλικότητας*, Αθήνα, Πατάκης, 2014, σ. 56, 119, 287.
6. Ευφροσύνη Κωσταρά, *Ο Καβάφης και το Αρχαίο Θέατρο*, ανέκδοτη διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών, 2014, σ. 119, 205, 207, 209, 210, http://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/9201/3/Nimertis_Kostara%28the%29.pdf, ημερομηνία προσπέλασης 6. 4. 2018.
7. Λένα Αραμπατζίδου, *Το διακείμενο του Αισθητισμού στην ποιητική του Κ. Π. Καβάφη*, Θεσσαλονίκη, Κυριακίδης, 2013, σ. 18, 19, 132, 133, 134, 135, 283, 284.
8. Χρήστος Παπάζογλου, *Μετρική και Αφήγηση. Για μια συστηματική μετρική και ρυθμική ανάλυση των καβαφικών ποιημάτων*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2012, σ. 36 και 545.
9. Δημήτρης Παπανικολάου, «"Η νέα φάσις του έρωτος". Ο νεότερος λόγος της σεξολογίας και ο Καβάφης», *Η νεωτερικότητα στη νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική του 19ου και του 20ού αιώνα*, Πρακτικά της ΙΒ' επιστημονικής συνάντησης του Τομέα ΜΝΕΣ αφιερωμένης στη μνήμη της Σοφίας Σκοπετέα, Θεσσαλονίκη, Σειρά Επιστημονικής Επετηρίδας της Φιλοσοφικής Σχολής, Τεύχος Τμήματος Φιλολογίας Περίοδος Β' 12, 2010, σ. 199.
10. Δημήτρης Παπανικολάου, «Ο Καβάφης στον 21^ο αιώνα», *The Books Journal*, 4 (2011), σ. 57.
11. Bruce Frier, «Making History Personal: Constantine Cavafy and the Rise of Rome», *C. P. Cavafy forum* (2010) 1-46, https://www.lsa.umich.edu/UMICH/modgreek/Home/Window%20to%20Greek%20Culture/C.P.%20Cavafy%20Forum/CPC_Frier_Makinghistorypersonal.pdf, σ. 3.
12. Philippe Borgeaud, «Trojan Excursions: A Recurrent Ritual from Xerxes to Julian», *History of Religions* 49 (2010) 339-353, υποσημ. 13.
13. Χριστίνα Ντουσιά, «Εκδοχές της Σαλώμης», *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση-Αναπαράσταση-Θεωρία*, Ζαχ. Σιαφλέκης (επιμ.), Αθήνα, Gutenberg, 2011, σ. 206.

ΠΕ1. (Σε συνεργασία με τη Στέλλα Συλαίου και τον Γιώργο Παπαγιαννάκη), «Literary Myths in Mixed Reality Story Telling», *Frontiers in Digital Humanitis* (2018)· υπό δημοσίευση

Μελετώντας τον μύθο της Πομπηίας που εξαπλώνεται ως λογοτεχνική επιδημία στον μακρύ 19ο αιώνα και με βάση τον όρο του του *τεχνορομαντισμού* (technoromanticism) του Richard Coyne, επιχειρείται μια σύνδεση των μεγάλων αφηγήσεων του 19ου αιώνα και της σύγχρονης εικονικής πραγματικότητας.

Με δεδομένο το ότι η λογοτεχνία ανασυστήνει το παρελθόν με τρόπο καθολικότερο σε σχέση με την καθηλωμένη στα δεδομένα αναλυτική και επαληθεύσιμη σκέψη, η παράλληλη συνύπαρξη ψηφιακής αναπαράστασης και λογοτεχνίας θα μπορούσε έτσι να συμπληρώσει, επιστρατεύοντας την φαντασία και την βιωματική ενσυναίσθηση, ό,τι έχει από το χρόνο ανεπίστρεπτα απολεσθεί. Ως κειμενικά παραδείγματα χρησιμοποιούνται οι μυθιστορηματικές αφηγήσεις του 19ου αιώνα (Bulwer-Lytton, Gautier, Jensen) για την Πομπηία (ιστορικές πόλεις) και το ποίημα του Καβάφη για την Σαλώμη (ιστορικό πρόσωπο) σε αντιπαραβολή με αντίστοιχες πρόσφατες ψηφιακές αναπαραστάσεις και ερευνητικές προτάσεις στο χώρο της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΠΕ2. «Απειθάρχητες δοσοληψίες με την ποίηση», *Books Journal* 84 (2018) 86-87.

Με αφορμή την ποιητική συλλογή της Γεωργίας Τριανταφυλλίδου με τίτλο *Δανεικά Αγύριστα*, Κίχλη, 2017, στο άρθρο αυτό επιχειρείται μια σύνδεση της ποιητικής της Τριανταφυλλίδου με τον ορισμό της γυναικείας γραφής, έτσι όπως τον καθιέρωσε το 1975 η Hélène Cixous. Σύμφωνα με τη Cixous, η γυναικεία γραφή αρθρώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες: το προνόμιο της προφορικότητας (*le privil  ge de la voix*), το προνόμιο του σώματος (*le privil  ge du corps*) και το προνόμιο της ανοιχτής υποκειμενικότητας (*le privil  ge de la subjectivité ouverte*). Κάτω από αυτό το πρίσμα της εξάρτησης της γυναικείας γραφής από το μητρικό ένστικτο και τη σωματικότητα, η πρόσφατη ποιητική παραγωγή της Τριανταφυλλίδου ανατρέπει την παθητική αίσθηση της γυναικείας γραφής της προηγούμενης γενιάς και ερμηνεύεται εδώ ως μια δυναμική της επιθυμίας η οποία, όσο και αν ασφυκτιά σε επαναληπτικά σχήματα «οικιακότητας», διεκδικεί εν τέλει το δικαίωμά της όχι στον έρωτα ή την απώλεια αλλά στην (ποιητική) δημιουργία.

ΠΕ3. «Bertrand Bouvier: Ένας επιφανής λόγιος», *Ελληνικά* 66. 2 (2016) 7-27.

Το άρθρο αυτό αποτελεί τη γραπτή μορφή του τιμητικού λόγου που εκφωνήθηκε στην αναγόρευση σε επίτιμο διδάκτορα του Ελβετού καθηγητή Bertrand Bouvier το Νοέμβριο του 2015. Εκτός από τα κύρια βιογραφικά στοιχεία τα οποία παρατίθενται σύμφωνα με το τυπικό, το εγκώμιο εστιάζει στην ιδιαίτερη σχέση που ανέπτυξε ο Ελβετός νεοελληνιστής με τη γλώσσα και τον πολιτισμό της νεώτερης Ελλάδας έχοντας ως αφετηρία την κλασική γραμματεία. Στη συνέχεια περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η σχέση αυτή αποτυπώθηκε σε σημαίνουσες μελέτες υψηλού φιλολογικού κύρους, κυρίως για τη λογοτεχνία και τη διανόηση του 19ου αιώνα (Α. Κάλβος, Ι. Ρ. Νερουλός). Σε ειδικό επίμετρο συγκεντρώνεται και δημοσιεύεται η αναλυτική εργογραφία του Β.Β. σε όλα τα επιστημονικά πεδία (Παλαιογραφία, Θρησκευσιολογία, Παπυρολογία, Νεοελληνική Λογοτεχνία, Μετάφραση) τα οποία υπηρέτησε πιστά στη διάρκεια της μακράς θητείας του στα ελληνικά γράμματα.

ΠΕ4. «Η νόσος ως μεταφορά. Η περίπτωση της Μαρίας Πολυδούρη», *Ποιητική* 18 (2016) 267-274.

Με βάση την πρόσφατη έκδοση των *Απάντων* της Πολυδούρη σε επιμέλεια της Χριστίνας Ντουνιά, το άρθρο αυτό επιχειρεί να ανακατασκευάσει την παραδεδομένη εικόνα της νεορομαντικής Πολυδούρη. Εκκινώντας από τη θεωρητική θέση της Σούζαν Σόνταγκ που μεταφέρει τη νοσολογία

στη σύγχρονη κριτική μας πρόσληψη της λογοτεχνίας, η μελέτη αυτή επιβεβαιώνει μέσα από μία εκ του σύνεγγυς ανάγνωση τη δυναμική αναμέτρηση της ποιήτριας με το αντικείμενό της. Από το ατελές ρομαντικό πορτραίτο της θλιμένης μούσας του Καρυωτάκη και το αυτοοικτείρον κατακερματισμένο της σύμπαν, προκύπτει μια νέα θεώρηση της ποίησής της η οποία προτείνει να διαβαστούν οι στίχοι της όχι σύμφωνα με τους κανόνες της ρομαντικής αυτοπάθειας και της γυναικείας ρέμβης αλλά αντίθετα με συνείδηση της προσωπικής, γυναικείας, σωματικής της γραφής.

ΠΕ5. «"Μισό-", "εν μέρει"- : η διαλεκτική της αμφισημίας και οι τεχνικές τηςσχάσης στη ποίηση του Καβάφη», *Ποιητική 14 (2014) 34-53.*

Η μελέτη αυτή προσδιορίζει ένα παράδειγμα της ιδιότυπης ποιητικής του Καβάφη: τη χρήση μιας κατηγορίας λέξεων (με πρώτο συνθετικό το μισό- και όχι το αρχαιοπρεπές ημί-) ή εκφράσεων (το λόγιο «εν μέρει») που προωθούν ένα παιχνίδι αμφισημίας και λειτουργούν ως φορείς ποιητικότητας σε μεγάλο μέρος της καβαφικής παραγωγής, κυρίως της περιόδου της ωριμότητας. Εντοπίζοντας τις λεκτικές αυτές κατηγορίες στο μεγαλύτερο φάσμα της καβαφικής ποίησης και ιδιαίτερα στα αναγνωρισμένα ποιήματα, η μελέτη τις προσεγγίζει όχι ως τυχαία λεξιλογικά τεχνάσματα αλλά ως μια αποκαλυπτική σταθερά της ποιητικής συνείδησης, όχι ως συμπτωματικές υφολογικές επιλογές αλλά ως ένα ενσυνείδητο και συνεπώς κομβικό χαρακτηριστικό της συγκρότησης της ποιητικής προσωπικότητας του Αλεξανδρινού.

ΠΕ6. «Σεφερικές εκδοχές της Σαλώμης», *Moméntum (2014) 11-19.*

Ωριμάζοντας στη μετασυμβολιστική ατμόσφαιρα της Ευρώπης, ο Σεφέρης θα δοκιμαστεί σε ένα ιδιότυπο πορτραίτο της Σαλώμης: στις *Έξι νύχτες στην Ακρόπολη* θα αναμετρηθεί με ένα ισχυρό διακειμενικό τοπίο για να επινοήσει την τολμηρότερη ίσως ελληνική παραλλαγή του μύθου. Το μελέτημα αυτό εντάσσει τη σεφερική παραλλαγή της Σαλώμης στην ερωτική και πολιτική ιδεολογία του ελληνικού Μεσοπολέμου μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους από τις αναγνωρίσιμες συγγένειες με τη δυτική παράδοση του Laforgue και του Wilde στο ποιητικό στίγμα της νεωτερικότητας του Σεφέρη.

ΠΕ7. «Η τύχη του καβαφικού έργου στην πόλη του Καλβίνου», *Μικροφιλολογικά 35 (2014) 23-27.*

Το άρθρο αυτό εμπλουτίζει και συνεχίζει μια παλαιότερη μελέτη («Η τύχη του καβαφικού έργου στη Γενεύη», 11α Καβάφεια, Διεθνές Λογοτεχνικό Συμπόσιο, Κάιρο-Αλεξάνδρεια 9-10.12.2009) με θέμα τις μεταφράσεις της καβαφικής ποίησης από τον Ελβετό νεοελληνιστή Samuel Baud-Bovy. Εντάσσοντας τις μεταφράσεις αυτές σ' ένα ευρύτερο διαπολιτισμικό πλαίσιο, διαπιστώνει τη σημασία τους στα εθνικά γραμματολογικά συμφραζόμενα, έτσι όπως αυτή αποτυπώνεται σε ελβετικές ανθολογίες και τροφοδοτεί την έμπνευση σύγχρονων γαλλόφωνων Ελβετών ποιητών.

ΠΕ8. «Γυναικεία πρόσωπα στην ποίηση του Καβάφη», *Φιλολόγος 155 Αφιέρωμα: Κ. Π. Καβάφης (2014), 51-63.*

Η μελέτη αυτή ασχολείται με μια μάλλον ανεξερεύνητη πτυχή του καβαφικού έργου: την ποιητική δίοδο μέσα από την οποία εισέρχονται στην ανδροκεντρική καβαφική κοσμολογία οι γυναικείες μορφές. Αντλώντας παραδείγματα από το σώμα της καβαφικής ποίησης αλλά και από την εύγλωττη ακρίβεια πρώιμων πεζών του ποιητή, επιχειρεί μια κατάταξη των γυναικείων μορφών σε ερωτικές και μητρικές και ερμηνεύει την ένταξη ή τον αποκλεισμό τους, αντίστοιχα, από το τελετουργικό της καβαφικής κατασκευής της ιστορίας και της σταθερής σκηνοθεσίας του υποβλητικού ομοφυλόφιλου ερωτισμού.

ΠΕ9. «Ιστορίες αυτοκρατορικού γυναικωνίτου: για την "Άννα Δαλασσηνή" και την "Άννα Κομνηνή" του Καβάφη», *Νέα Εστία* 174 (2014) 713-728.

Εστιάζοντας σε δύο γυναικείες αυτοκρατορικές μορφές του Βυζαντίου, το άρθρο αυτό ανιχνεύει την εμμονή του ποιητή-αναγνώστη της ιστορίας να συνδέει την εξουσία με μητρικές, εξουσιαστικές φιγούρες, οι οποίες αφενός υποδεικνύουν ένα σαφές καβαφικό μοτίβο που εγκλωβίζει το γυναικείο στο ρόλο της *mater dolorosa* αλλά και το φαντασιώνεται σταθερά στη θέση μιας ισχυρής αρχηγού. Ενσωματώνοντας τις θεματικές αυτές στο λογοτεχνικό κλίμα της Ευρώπης, το άρθρο προτείνει τη συγγένεια και την εξάρτησή τους από τη γενικότερη τάση της εποχής να στραφεί στο μύθο του Βυζαντίου, επαναπροσδιορίζοντας τους καινούριους έμφυλους ρόλους.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Κατερίνα Κωστίου, «Ο Καβάφης και η (μετα)ποίηση της ιστορίας: Από την Αλεξιάδα στην "Άννα Κομνηνή" και στην "Άννα Δαλασσηνή"», *Κονδυλοφόρος* 14 (2015), σ. 149, υποσημ. 8.

ΠΕ10. «"Όταν το τραίνο δεν ήτο πλέον ορατόν": με αφορμή την αλληγορία Καβάφη-Σεγκόπουλου», *Το Δέντρο* 193-194 (2013) 17-23.

Με αφορμή την πρόσφατη ανάρτηση στο διαδίκτυο των 72 αδημοσίευτων επιστολών του Καβάφη προς τον κληρονόμο του Αλέκο Σεγκόπουλο, το μελέτημα αυτό ερμηνεύει τη βασική συνθήκη του επιστολικού λόγου, έτσι όπως υπονομεύεται από έναν λόγο διάτρητο από σιωπές και αφαιρέσεις. Στα σπαράγματα αυτής της πιο προσωπικής ομολογίας, ο ποιητής φανερώνεται δραματικά λακωνικός προσπαθώντας έτσι να ελέγξει μια συναισθηματική εξάρτηση που παραπαίει ανάμεσα στο πατρικό συναίσθημα και την αγωνία της ερωτικής απόρριψης.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Μιχαήλα Καραμπίνη-Ιατρού, «Μερικές διευκρινίσεις στο άρθρο «Παπαδιαμάντης-Καβάφης» της Μάρης Θεοδοσοπούλου», http://microphilologica.blogspot.gr/2014_04_01_archive.html, ημερομ. προσπέλασης 26/4/2014

ΠΕ11. «La dynamique du lieu : Genève dans la poésie grecque moderne », *Διακείμενα* 12 (2010) 203-210.

Το άρθρο αυτό αποτελεί συγκριτική ανάλυση δύο σύγχρονων ποιημάτων με κεντρικό θέμα τη Γενεύη. Με βάση τη θεωρία για την ποιητική της πόλης (W. Benjamin, K.-H. Stierle), εξετάζει το ποίημα του Νάσου Βαγενά «Ο Κάλβος στη Γενεύη» (1982) σε αντιπαραβολή με το τρίπτυχο του Μιχάλη Πιερή «Η ελεγεία της Γενεύης» (2000). Απρόσωπη και σύμβολο αποστειρωμένης ευημερίας, η Γενεύη ως τόπος παραμονής του μοναχικού Κάλβου φαίνεται να αποκτά τον δικό της μύθο στην ελληνική ποίηση.

Ο Βαγενάς αναπλάθει με ακρίβεια τη σκοτεινή καθημερινότητα του εξόριστου ποιητή, ταυτίζοντας τη δική του εμπειρία της πόλης με την βιωμένη πραγματικότητα του Κάλβου. Από την άλλη, ο Πιερής, επίσης βασιζόμενος στη μυθιστορηματική φιγούρα του Ζακύνθιου, εξευρενά τους ρυθμούς της πόλης αναζητώντας τα ίχνη της προεπαναστατικής και της μετεπαναστατικής Ελλάδας στο ελβετικό κομμάτι της ιστορίας του Καποδίστρια και του Κάλβου και ανασυνθέτοντας παράλληλα το φιλελληνικό παρελθόν του Φραγκίσκου Πόρτου και της Άννας της Σαβοΐας. Ακολουθώντας μια τυπική περιήγηση στους ιστορικούς δρόμους της πόλης και με το στίγμα της κυπριακής του ταυτότητας, ο Πιερής αναιρεί τους βασικούς μύθους της Γενεύης εκθέτοντάς τους διαρκώς σε μια αντιρωϊκή ερμηνεία. Τεμαχισμένη σε τοπωνύμια και ιστορικά γεγονότα, η πόλη ταυτίζεται τότε με την εσωτερική περιπέτεια της γραφής και τότε με το ημιτελές ερωτικό βίωμα. Στο μωσαϊκό της πόλης, επι-τίθεται και συν-τίθεται το μωσαϊκό της μνήμης και καταγράφονται ανεκπλήρωτοι ερωτικοί πόθοι· ο μύθος της πόλης υποχωρεί και εν τέλει ακυρώνεται κάτω από το βάρος της προσωπικής βιωμένης εμπειρίας.

ΠΕ12. (σε συνεργασία με τον Μιχ. Λασηθιωτάκη) « Choses dites, choses tues : la correspondance intime de Constantin Cavafy », *Inverses* (2010) 85-101.

Το άρθρο αυτό ερευνά την προσωπική αλληλογραφία του ποιητή όχι ως βιογραφικό ντοκουμέντο αλλά ως δείγμα πεζού λόγου της ιδιόζουσας φυσιογνωμίας του. Μελετά μια σειρά από υφολογικά στοιχεία, μεταξύ των οποίων η στίξη και η κανονικότητα του ρυθμού ως πιστές απεικονίσεις μιας υπαλληλικής ζωής που «τέτοια φοβερά και θεαματικά δεν έχει». Από τις προσωπικές επιστολές προς τον αδελφό του John ως τη συγκρατημένη αλληλογραφία με τον E. M. Forster εντοπίζει στην αλληλογραφία του Καβάφη έναν κεκαλυμμένο λόγο ο οποίος εξορίζει συστηματικά την αυτοαναφορική αφήγηση και μετατρέπει την επιστολή σε πρωτοεπίπεδο γραπτό μήνυμα με μόνο στόχο την ανταλλαγή και την καταγραφή πληροφοριών.

ΠΕ13. «Η μυθολογία του προλεταριακού έρωτα: Λαπαθιώτης-Καβάφης», *Πόρφυρας* 132 (2008) 213-225.

Ξεφεύγοντας από τα όρια του «συναισθηματικού βιογραφισμού» που περιορίζουν τις εκλεκτικές συγγένειες του μείζονος ποιητή Καβάφη και του αισθητή Λαπαθιώτη στη χρονολόγηση της υπαρκτικής τους φιλίας, το άρθρο αυτό διερευνά την κοινή αισθητική, ίσως και πολιτική, ιδεολογία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στο γεγονός ότι η ιδεολογία τους αυτή, σε συνδυασμό με την ηθική τους, επιβάλλει καινούριους όρους στην έκφραση της ερωτικής τόλμης. Χωρίς να υποτιμάται η επίδραση που άσκησε η ποίηση του Καβάφη σε όλη τη γενιά του μεσοπολέμου και στον ίδιο τον Λαπαθιώτη, η ανατρεπτική σχέση έρωτα και εξουσίας που διαφαίνεται στο έργο και των δύο ποιητών, μοιάζει να τους εντάσσει στην ευρύτερη μεταρομαντική ευρωπαϊκή παράδοση του Wilde, του Huysmans και του Jean Lorrain.

Ορίζοντας τον προλεταριακό, κατεξοχήν ομοφυλόφιλο, έρωτα ως εχέγγυο της πραγματικής και ανόθευτης ερωτικής επιθυμίας, οι δύο ποιητές εξιδανικεύουν την υπέρβαση των ταξικών διαφορών και ένα κοινό ερωτικό «ίνδαλμα»: το ίνδαλμα αυτό, πέρα από το ότι «οπτικοποιεί» τα στερεότυπα της ιδανικής ανδρικής ομορφιάς, κυοφορεί και ένα επαναστατικό πολιτικό και κοινωνικό πιστεύω. Στα πλαίσια αυτής της θεματικής, το άρθρο αυτό προχωρεί σε μία συνανάγνωση κειμένων του Καβάφη με ποιήματα («Το απλό παιδί», «Μάτι δειλό», «Τραγούδι») και κυρίως με πεζά του Λαπαθιώτη («Μικρό τραγούδι», «Λαμπάδα», «Ηδυπάθεια»). Η συνανάγνωση αυτή υπογραμμίζει, εκτός από τις ξεκάθαρές διαφορές ποιητικής ιδιοσυγκρασίας, μια κοινή ιδεολογική τοποθέτηση σε σχέση με την αντίληψη περί ομοφυλόφιλου έρωτα.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. Ναπολέων Λαπαθιώτης, *Ποιήματα*, επιμ. Μ.-Κ. Μώρος, Μαλλιάρης-Παιδεία, 2016, σ. 287.
2. Νίκος Σαραντάκος (επιμ.-επιλ.), Ναπολέων Λαπαθιώτης, *Τα μαραμμένα μάτια*, Αθήνα, Ερατώ, 2012, σ. 325.
3. Diana Haas, «Cavafy, Venizelos and the National Schism: Revisiting a Debate», *Historical Poetics in Nineteenth and Twentieth Century Greece: Essays in Honor of Lily Macrakis*, ed. Stamatia Dova. issue 10, 2012, <http://chs.harvard.edu/wa/pageR?tn=ArticleWrapper&bdc=12&mn=4879>, ημερομηνία προσπέλασης 27/4/2014, υποσημ. 44.
4. Αλέξης Ζήρας, «Η αραβική αφύπνιση και ο Κωνσταντίνος Καβάφης», *Αυγή* 2/6/2013, υποσημ. 14.
5. Αθηνά Βογιατζόγλου, «Ο Ναπολέων Λαπαθιώτης και η τέχνη της παρωδίας», *Νέα Εστία* 1841 (2011) 240-266, σ. 261.
6. Michel Lassithiotakis, "Le vœu d'Anthoula de Napoléon Lapathiotis, ou l'art et la manière de confondre les genres", *Masculin Féminin dans la langue, la littérature et l'art grecs modernes*. Actes du XXIe Colloque international des néo-hellénistes des universités francophones, Institut d'Études Transtextuelles et Transculturelles (IETT), Université de Lyon (Jean Moulin-Lyon 3), 2011, υποσημ. 26.
7. Σοφία Ιακωβίδου, «Ανευ ορίων / Με τους όρους μιας άλλης συντροφικότητας: Κ. Π. Καβάφης-W. Whitman», *Ποιητική* 6 (2010) 239-260, υποσημ. 28.

8. Βαρβάρα Ρούσσου, «Περί προλεταριακού έρωτα –και πάλι– ο λόγος», *Πόρφυρας* 136 (2010) 244-250, υποσημ. 1, 4, 7, 9, 19, 24.

ΠΕ14. « La force de dormir : versions d'insomnie chez Michel Faïs », *Revue des études Néohelléniques* 4 (2008) 65-76.

Η μελέτη αυτή διερευνά τρόπους με τους οποίους η αϋπνία ως σύμπτωμα τρέλας, ως προμήνυμα θανάτου, αλλά και ως προνόμιο της τέχνης καθορίζει την λειτουργία της έμπνευσης του συγγραφέα/βιογράφου στην *Ελληνική Αϋπνία* (2004) και του συγγραφέα/αυτοβιογραφούμενου στην *Αυτοβιογραφία ενός βιβλίου* (1994) του Μισέλ Φάις. Ανάμεσα στο τελετουργικό της αναζήτησης του ύπνου και τη φρενήρη δημιουργικότητα που προξενεί η αϋπνία, διαμορφώνονται οι περιοχές του συγγραφικού εγώ του Φάις. Ο Φάις φαίνεται να το καταφέρνει με δύο τρόπους. Πρώτον, σκηνοθετεί εκλεκτικές συγγένειες με τον Βιζυηνό μέσω της παράδοξης επιστολικής σχέσης ανάμεσα στον νεκρό συγγραφέα και τον (άυπνο) αναγνώστη του· η σκηνοθεσία αυτή εντάσσει τον συγγραφέα και το *alter ego* του σε μια ευρύτερη κοινή λογοτεχνική παράδοση, σύμφωνα με την θεωρία του Pierre Pachet. Δεύτερον, εξαρτά την υπαρξιακή οδύνη της γραφής από τη μοναξιά της ρυθμικά επαναλαμβανόμενης αϋπνίας.

ΠΕ15. « Les dieux ne s'en vont pas parce qu'ils arrivent : le thème de l'immortalité des dieux chez C. Cavafy », *Revue des études Néohelléniques, Daedalus, Paris-Athènes, Ειδικό τεύχος 2* (2006) 53-66.

Στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία του *fin de siècle*, η πτώση των αρχαίων θεών αναβιώνεται θεαματικά μέσα από τις σελίδες των παρνασιστών με στόχο είτε να αποκηρυχθεί η γνησιότητα του χριστιανικού προτύπου, είτε να αποτυπωθεί η αθεράπευτη νοσταλγία του χαμένου παραδείσου. Ο Καβάφης καινοτομεί ενσωματώνοντας στη θεματική του τη ρομαντική/ παρνασσική ιδεολογία και εισάγοντας στα ποιήματα «Μνήμη» και «Ιωνικόν» στοιχεία της προσωπικής του θεολογίας: οι θεοί του, επιζούν σε μεταίχμια πολιτισμών και δογμάτων προάγοντας το δραστικό μοντέλο της συνύπαρξης αθανάτων και θνητών. Το άρθρο διερευνά τη σχέση ανάμεσα στην τυπολογία της επιστροφής των θεών σε ποιήματα των Banville, Leconte de Lisle και W. Pater αφενός, το αντίστοιχο καβαφικό μοτίβο αφετέρου. Διευκρινίζονται έτσι τα νεωτερικά στοιχεία της ποίησης του Καβάφη, τα οποία επαναφέρουν δυναμικά το θέμα της επιστροφής των θεών στη νεωτερική ποιητική του 20^{ού} αιώνα.

ΠΕ16. « Le voyage immobile de Constantin Cavafy : la mer comme espace poétique », *Desmos* 42 (2009) 13-18.

Η παρούσα μελέτη εντάσσει στο ευρύτερο καβαφικό έργο ένα αποσιωπημένο πεζό ποίημα του 1896, «Τα Πλοία». Επαναπροσδιορίζοντας τη σχέση του Αλεξανδρινού με τη θάλασσα, έτσι όπως αυτή καταγράφεται στα πρώιμα ποιήματα της ρομαντικής περιόδου και στο θαλασσινό τοπίο των «ινδαλμάτων της ηδονής» στο όψιμο έργο του, διαπιστώνει ότι ο Καβάφης αποκλίνει από την παράδοση του συμβολισμού (Baudelaire, Mallarmé). Παρομοιάζοντας το ταξίδι με τη βάσανο της γραφής, ο ποιητής χτίζει μια νεωτεριστική αλληγορία ανατρέχοντας σε όρους αντιποιητικούς σχεδόν αλλά και ταυτόχρονα οικείους σε έναν γόνο εμπόρων όπως αυτός. Αντιστρέφοντας τα σύμβολα της μεταρομαντικής περιόδου, ο Καβάφης στο νεανικό αυτό κείμενο εκθέτει κάποιες από τις μελλοντικές σταθερές της ποιητικής του: η θάλασσα και το ταξίδι δεν αποτελεί διέξοδο φυγής αλλά παραπέμπει σε μια επίπονη διαδικασία διαρκούς ποιητικής αυτοκριτικής και ενδοσκοπήσης.

ΣΥ1. « C. P. Cavafy : Le périple oriental », στο Ulrich Moennig (επιμ.), « ... Ως αθύρματα παιδίας». *Festschrift für Hans Eideneier*, Βερολίνο, Romiosini/CeMog, Freie Universität Berlin, 2016, σ. 337-351.

Μελετώντας και συγκρίνοντας το φαινόμενο των μεταφράσεων, επανεκδόσεων και εκτιμήσεων των ποιημάτων του Καβάφη στον αγγλοσαξονικό κόσμο και στη Γαλλία από τη δεκαετία του '60 και έπειτα, το άρθρο αυτό συνοψίζει τις βασικές παραμέτρους που καθιστούν το καβαφικό έργο ευπροσάρμοστο στον ήχο και τη δομή άλλων γλωσσών. Για έναν ποιητή που είχε από πολύ νωρίς συνείδηση του εύρους της ποίησής του, η μετάφραση αποτελούσε μια σταθερή πρακτική αφομοίωσης ποιητικών μοτίβων· στην λογική αυτή, με αφετηρία τα πορίσματα των μεταφράσεων από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά), παρατίθεται η μεταφραστική περιπέτεια ενός ανέκδοτου ποιήματος, έτσι όπως μεταφράζεται και κινηματογραφείται αυτή τη φορά σε μια γιαπωνέζικη εκδοχή του.

ΣΥ2. « Plaidoyer pour un bourreau : la mise à mort de Salomé », στο Victimes au féminin, Francesca Prescendi – Agnès Nagy (επιμ.), Γενεύη, Georg, 2011, σ. 214-223.

Στον αντίποδα του ηδονιστικού μύθου της Σαλώμης, το άρθρο αυτό εξετάζει την τυπολογία του θανάτου της βιβλικής ηρωίδας. Τοποθετώντας τις απαρχές του μοτίβου της θανάτωσης στην *Εκκλησιαστική Ιστορία* του Νικηφόρου Κάλλιστου (14^{ος} αι.) σχολιάζει τις θεματικές αντιστοιχίες με παραλλαγές του ίδιου μυθικού πυρήνα σε λιγότερο γνωστά κείμενα του Wilde (Guillot de Saix, «La fin de Salomé», *Contes parlés d'Oscar Wilde*, 1942) και του συμβολιστή Jules Boissières (*Fumeurs d'opium*, 1895) από τον οποίο και εμπνεύστηκε τη δική του Σαλώμη ο Κ. Π. Καβάφης. Με στόχο να ερμηνευθεί η φανταστική διάσταση του θανάτου-ακρωτηριασμού της Σαλώμης, έμφαση δίνεται στη σκηνοθεσία της ανατροπής των έμφυλων ρόλων και την ποιητική επινόηση μιας γυναικείας σωματικότητας που αυτοτιμωρείται φαντασμαγορικά.

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΟ

Anne Stensvold, « Victimes au féminin (L'Équinoxe) », *Numen* 60 (2013) 348-370.

ΣΥ3. « Signe et simulacre : l'aventure poétique de Salomé chez Cavafis et Séféris », I. Jacobberger-Tsamadou (επιμ.): Georges Séféris, Στρασβούργο, Université Marc Bloch-Strasbourg II, 2000, σ. 39-51, 20072, σ. 43-57.

Η μελέτη αυτή συγκρίνει τη Σαλώμη του Καβάφη, έτσι όπως εμφανίζεται σ' ένα νεανικό του ποίημα του 1896, με την ηρωίδα του Σεφέρη από τις *Έξι νύχτες στην Ακρόπολη*. Αν και στις δύο περιπτώσεις θεωρηθεί δεδομένη η επίδραση της Σαλώμης του Wilde (ο Καβάφης μεταγράφει ουσιαστικά ένα απόσπασμα από μια κριτική του έργου του Wilde και ο Σεφέρης χρησιμοποιεί συνειδητά κάποια από τα στοιχεία του ουαϊλδικού μύθου, όπως το φεγγάρι και το διάχυτο ερωτισμό κτλ.), τότε γίνεται αντιληπτό ότι οι δύο ποιητές επιλέγουν μια από τις πιο παράδοξες εκδοχές του μύθου της Ιουδαίας πριγκίπισσας: τοποθετώντας στο επίκεντρο τον αποκεφαλισμό της Σαλώμης ανατρέπουν τους παραδοσιακούς ρόλους θύτη και θύματος. Κάτω από ένα επιθετικό ανδρικό βλέμμα, ο μεν Σεφέρης μεταφέρει μια σχεδόν υπαρξιακή φαντασίωση εστιάζοντας στον δυϊσμό του ερωτικού πάθους και την αγωνία της γραφής, ο δε Καβάφης αποκεφαλίζει την ηρωίδα του για να φωτίσει ερωτικά ένα τρίτο πρόσωπο, τον Σοφιστή εξορίζοντας θριαμβευτικά και αμετάκλητα τη γυναίκα από το έργο του.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Χριστίνα Ντουνιά, «Εκδοχές της Σαλώμης», *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση-Αναπαράσταση-Θεωρία*, εισαγωγή-επιμέλεια Ζαχ. Σιαφλέκης, Αθήνα, Gutenberg, 2011, σ. 206.

ΠΡ1. « L'anatomie d'un crime au féminin : poison, passion et autres délices », στο Martine Breuillot-Irène Tsamadou-Jacoberger (επιμ.): *Manger en Grèce, Cahiers balkaniques* [En ligne], Hors-série | 2016, mis en ligne le 16 mars 2017, URL : <http://ceb.revues.org/6701> ; DOI : 10.4000/ceb.6701

Στις πιο αποτρόπαιες αφηγήσεις της ελληνικής λαϊκής παράδοσης, συχνά ο ρόλος του θύτη συνδέεται μ' αυτόν της μητέρας-τροφού και η αφήγηση του εγκλήματος περνάει μέσα από την τελετουργία του φαγητού. Εξερευνώντας γνώριμες εκφάνσεις ενός καθαρά «γυναικείου» εγκλήματος (παραλογές «Της κακιάς μάνας», «της κακιάς πεθεράς»), στόχος της δημοσίευσης είναι να εντοπίσει σε λογοτεχνικές αφηγήσεις της ελληνικής ηθογραφίας (Παπαδιαμάντης, Βιζυηνός) αλλά και σε πραγματικές υποθέσεις φόνων κυρίως κατά τη δεκαετία του 60 μια ψυχική απόκλιση η οποία αφενός ξεσκεπάζει παθογένειες και μετασηματισμούς της ελληνικής οικογένειας και αφετέρου αφορά και περιγράφει όψεις του πιο πρωτόγονου γυναικείου εαυτού. Με έμφαση στις σχέσεις λογοτεχνίας, κοινωνιολογίας και εγκληματολογίας το άρθρο αυτό αποτελεί μια υπόθεση εργασίας πάνω σε ένα αρχαϊκό μοτίβο που συνδέεται σταθερά στο συλλογικό φαντασιακό με την λογοτεχνική κατασκευή του γυναικείου.

ΠΡ2. «Αποσπάσματα ερωτικού λόγου: Σεφέρης-Μαρώ», στο Έλια Παπαστάσθη (επιμ.): *Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας. Μετρικά, Υφολογικά, Κριτικά, Μεταφραστικά, Πρακτικά ιδ' Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, Μνήμη Ε. Α. Κοκόλη, 28-2.3.2014, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2016, σ. 653-667.*

Βασισμένη στα *Σεφερικά μιας εικοσαετίας* και τον προσωπικό τρόπο ανάγνωσης του Ξενοφώντα Κοκκόλη, η δημοσίευση αυτή επιχειρεί να φωτίσει τους τεθλασμένους και ερμητικούς κώδικες ποιητικής του Σεφέρη, έτσι όπως αποτυπώνονται στους πολλαπλούς καθρέφτες της επιστολογραφίας. Στα 175 ερωτικά γράμματα (τόμος Α', 1936-1940) προς τη Μαρώ, ο Σεφέρης «αυτογραφεί» και «αλληλογραφεί» ακολουθώντας ένα αυστηρό πρωτόκολλο: μέσα από ορίζοντες (φωτογραφικής) προοπτικής η γραφή θεραπεύει την απουσία και παρακάμπτοντας το λυρισμό του πάθους οδηγεί στη βαθύτερη αλήθεια του εαυτού. Σε μια ερωτική ιστορία με τραγική αρχή, κορύφωση και ευτυχισμένο τέλος, η αλληλογραφία του Σεφέρη με τη Μαρώ, εργαλείο αυτοσυνείδησης αλλά και ποιητικής εντάσσεται δικαιωματικά στη ιστορία του ερωτικού λόγου, έτσι όπως την όρισαν ο Κάφκα, ο Τσελάν ή ο Ντιντερό. Ως θεωρητικό υπόβαθρο της ερμηνευτικής πρότασης χρησιμοποιείται το σχήμα που χρησιμοποιεί για να μελετήσει την δομή της ερωτικής επιστολής, ο Bernard Bray.

ΠΡ3. «Η "Σαλώμη" του Ψυχάρη. Ιστορικές ταυτίσεις και ψευδείς ταυτότητες», στο Μ. Μικέ-Λ. Τσιριμώκου-Ι. Ναούμ-Κ. Τικτοπούλου (επιμ.): *Νεοελληνική Λογοτεχνία και κριτική από τον Διαφωτισμό έως σήμερα, Πρακτικά ιγ' Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, Μνήμη Παν. Μουλλά, 3-6.11.2011, Αθήνα, Σοκόλη-Κουλεδάκη, 2014, σ. 625-635.*

Το 1916 ο Γιάννης Ψυχάρης θα δημοσιεύσει στα γαλλικά μια εκτενή μελέτη, όπου εμμένοντας στις παρανοήσεις και τα ατοπήματα στην ιστορική κατανόηση του πολυθρύλητου επεισοδίου του χορού της Σαλώμης, θα ερμηνεύσει τη σκηνοθεσία του αποκεφαλισμού ως ένα τυχαίο φαινόμενο συλλογικής ψυχολογίας αποκαθηλώνοντας έτσι τη νεαρή χορεύτρια από το βάθρο της μοιραίας γυναίκας στο περιθώριο της ιστορίας. Η μελέτη αυτή εντοπίζει τις στρατηγικές επανεγγραφής του μύθου σε ένα επιστημονικό-θρησκευολογικό πλαίσιο, έτσι όπως αυτό προκύπτει από τις πρωτοποριακές ερμηνείες ιστορικών και θρησκευολόγων των αρχών του αιώνα.

ΠΡ4. «"Για τα σκουπίδια κατευθείαν": Νοσολογία, πάθη, πληγές κι ενσώματες ταυτότητες στον ερωτικό Καβάφη», στο Κωνστ. Δημάδης (επιμ.): *Ταυτότητες*

στον ελληνικό κόσμο, 4ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα, 2011.

Στην καβαφική θεματολογία όπου ο θάνατος δεσπόζει, συχνά η εξιστόρηση του τέλους των ηρώων του Καβάφη περικλείει σχεδόν πάντα συγκαλυμμένα και αφαιρετικά τα αίτια, ιατρικά ή άλλα, του θανάτου τους. Η σταθερή επανάληψη αυτού του μοτίβου στα ποιήματα του κανόνα (π.χ. θάνατος από πυρετό αγνώστου αιτιολογίας: «Η αρρώστια του Κλείτου», «Εις το επίνειον», ή από συμπλοκή όπως π.χ. στο «Εν πόλει της Οσροηνής» κ.ά.) αφενός εκφράζει την πρόθεση του ποιητή να ορίσει το σκάνδαλο του θανάτου, αφετέρου συγκροτεί, επισφραγίζει, και αποκαλύπτει την ενσώματη ταυτότητά τους.

Η μελέτη αυτή διερευνά κυρίως στο ποίημα «Ο Δεμένος Ώμος» την ερωτική σημειολογία του τραύματος και συνδέει το αίτημα ερωτικής ομοφυλόφιλης επιθυμίας και την ομοφυλόφιλη ταυτότητα με την ευρύτερη μυθολογία του Καβάφη. Σε σύγκριση με τα «ενδυματολογικά» ποιήματα του κανόνα («Μέρες του 1909, '10 και '11», «Μέρες του 1908» κ.ά.), όπου το ερωτικό υποκείμενο (συνήθως στο περιθώριο της κατεστημένης κοινωνίας) σχεδόν κυριολεκτικά ενδύεται κι απεκδύεται μια συγκεκριμένη κοινωνική ταυτότητα, στον τολμηρό «Δεμένο Ώμο» το πρόσχημα της ενδυματολογικής σκηνοθεσίας υποχωρεί εμπρός στην ενσώματη ταυτότητα του πληγωμένου πρωταγωνιστή. Από τα προσωπεία του κομψευόμενου προλεταριάτου του ποιητή μέχρι το ματωμένο κουρέλι «για τα σκουπίδια κατευθείαν» του συγκεκριμένου ποιήματος, ο ποιητής ονομάζει, ταυτίζει, επιθυμεί τη μυστική ζωή του σώματος του άλλου, ορίζοντας έτσι αυτό που εύστοχα ονόμασε ο Γ. Π. Σαββίδης «ακάθαρτο καμήλο».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Eleni Papargyriou, «Cavafy, photography and fetish», *Κάμπος* 18 (2011) 73-91, σ. 89.

ΠΡ5. « Princesses juives et reines de Judée : Judith, Salomé et Madeleine », στο Sophie Coanoux (επιμ.) : Masculin Féminin dans la langue, la littérature et l'art grecs modernes, Lyon, Institut d'Etudes Transtextuelles et Transculturelles (IETT), Université de Lyon (Jean Moulin-Lyon 3), 2011, σ. 247-254.

Το άρθρο αυτό επιχειρεί μια συνανάντηση τριών μείζονων γυναικείων μύθων: της Ιουδήθ, της Σαλώμης και της Μαγδαληνής. Έξω από τα ρομαντικοποιημένα όρια της θρησκευτικής ιστορίας, οι λογοτεχνικές περιπτώσεις των Εβραίων ηρωίδων μυθοποιούν σταθερά τη σύγκρουση μιας αυτόνομης γυναικείας δυναμικής με την ανδρική υπόσταση. Προσεγγίζοντας τους κανόνες της έμφυλης τάξης μέσα από την παγιωμένη συνθήκη του κοινωνικά αναγνωρίσιμου φύλου, η «Ιουδήθ» του Πλάτωνος Ροδοκανάκη, η «Σαλώμη» του Γρυπάρη και η «Μαγδαληνή» του Καρυωτάκη αναπαράγουν στερεοτυπικές εικόνες –δάνειες από τη γαλλική λογοτεχνία– που αφήνουν περιθώριο για μία ενδιαφέρουσα ερμηνεία της έμφυλης τυπολογίας στην Ελλάδα των αρχών του 20^{ού} αιώνα.

ΠΡ6. «Η μνήμη του γήρατος και το τέλος του Δον Ζουάν», στο Ζαχ. Σιαφλέκης (επιμ.): Γραφές της μνήμης. Σύγκριση-Αναπαράσταση-Θεωρία, Αθήνα, Gutenberg, 2010, σ. 394-405.

Αν ξεκινήσουμε από τη γενική παρατήρηση ότι ο Δον Ζουάν ως τραγικός ήρωας δεν αγγίζει την ελληνική λογοτεχνική παράδοση παρά μόνο περιστασιακά και σχεδόν πάντα έμμεσα (Γεώργιος Σουρής: *Δον Ζουάν* (1881), Γ. Κοροπούλης: *Don Giovanni* (1993) κ.ά.), η κεντρική παρουσία του «αιώνιου κατακτητή» στην ποίηση του Ρώμου Φιλύρα, δηλώνει –εκτός από την αναπόφευκτη συγγένεια με τον ύστερο γαλλικό συμβολισμό– τη σταθερή διάθεση του ποιητή να περιγράψει την εμπειρία του έρωτα ως μια αδιάκοπη συνέχεια, μια συλλογή από τρόπαια, ή μια σκηνοθεσία από ρυθμικές επαναλήψεις. Ιδαλγός και φαντασιόκοπος, ο Δον Ζουάν, προϊόν ενός αμφίθυμου Μεσοπολέμου, εμφανίζεται συχνά στο φιλυρικό έργο (όπως άλλωστε και ο Πιερρότος και ο Δον Κιχώτης, αλληλοσυμπληρωματικοί αντίποδες του ίδιου μυθικού προτύπου). Σκηνοθετώντας το τέλος του Δον Ζουάν, σ' ένα από τα τελευταία σκόρπια ποιήματα του Δρομοκαΐτειου, ο Φιλύρας

τοποθετεί τον ήρωα του μπροστά στον καθρέφτη της μνήμης. Σύμπτωμα θανάτου, η διαδικασία της μνήμης καταργεί τον χρόνο και επισπεύδει ένα (άδοξο) τέλος.

ΠΡ7. (σε συνεργασία με τον Μιχάλη Λασηθιωτάκη), «Διακειμενικότητα και βιογραφικές πρακτικές στη Ζαΐδα του Αλέξη Πανσέληνου: Μια πρώτη προσέγγιση», στο Κωνστ. Δημάδης (επιμ.): Ο Ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα, Αθήνα, Ελληνικά γράμματα, σ. 671-680.

Το άρθρο αυτό ανιχνεύει, μέσα από τους πολλαπλούς καθρέφτες της διακειμενικότητας, τη συγχώνευση δύο λογοτεχνικών μύθων (του Μότσαρτ και του Don Giovanni) στο μυθιστόρημα του Αλέξη Πανσέληνου *Ζαΐδα*. Το άρθρο αυτό εντοπίζει τα δάνεια από το δημοφιλές μυθιστόρημα του Έντουαρντ Μέρικε *Ο Μότσαρτ στο δρόμο για την Πράγα* (1867) και επανεξετάζει το βασικό σενάριο του Don Giovanni σύμφωνα με τις κατηγορίες του Jean Rousset (κατάλογος των *donne abbandonate* – των εγκαταλειμμένων γυναικών, κύρια χαρακτηριστικά του κεντρικού ήρωα). Μελετάται επίσης η ελληνική διάσταση του μύθου του Δον Ζουάν, έτσι όπως αυτή ενσαρκώνεται στο πρόσωπο του Χρυσόστομου Μαζαρίνι με φόντο την επαναστατημένη Ελλάδα. Μέσα από ένα ετερογενές σύνολο μυθοπλαστικών στοιχείων και ιστορικών ντοκουμέντων προβάλλονται στο χώρο του μη πραγματικού οι αντιφατικές εκδοχές του ίδιου (ιστορικού;) προσώπου με το οποίο ταυτίζεται τελικά ο συγγραφέας επιτρέποντας ενσυνείδητα την εισβολή της αυτοβιογραφίας.

ΠΡ8. « Samuel Baud-Bovy: traducteur de Cavafy », στο Bertrand Bouvier - Anastasia-Danaé Lazaridis (επιμ.): Samuel Baud-Bovy: νεοελληνιστής, εθνομουσικολόγος, μουσικός, Γενεύη, Droz, 2016, σ. 46-56.

Με αφετηρία την σύντομη αλληλογραφία που αντάλλαξαν ο Ελβετός φιλόλογος και ο ποιητής, το άρθρο αυτό καταγράφει και αναλύει το χρονικό των διαδοχικών μεταφράσεων της ποίησης του Καβάφη από τον Samuel Baud-Bovy. Αφενός οι επιλογές των προς μετάφραση ποιημάτων θέτουν σαφώς το ζήτημα της πρόσληψης της καβαφικής ποίησης στην κεντρική Ευρώπη παραμονές του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου· αφετέρου αποτελούν μια αδιαμφισβήτητη ένδειξη φιλολογικής διορατικότητας. Από την άποψη αυτή, η γλωσσική απόδοση των κειμένων στα γαλλικά από τον Baud-Bovy επιδέχεται πολλαπλές ερμηνείες και θέτει ενδιαφέροντα φιλολογικά ερωτήματα. Επιχειρώντας μια σύγκριση ανάμεσα στις υπάρχουσες γνωστές γαλλικές μεταφράσεις του καβαφικού «Περιμένοντας τους Βαρβάρους» και την –εν πολλοίς ανατρεπτική– εκδοχή του Baud-Bovy, το άρθρο επιμένει σε ένα τολμηρό μεταφραστικό επίτευγμα το οποίο ερμηνεύει χωρίς όμως απαραίτητα και να παραποιεί την θεατρικότητα των καβαφικών στίχων.

ΠΡ9. « Le discours muet du corps : les jeunes morts de C. Cavafy », στο A.-O. Jacovidès (επιμ.): Le corps dans la langue, la littérature, les arts et les arts du spectacle néo-helléniques, Παρίσι, Société culturelle Néo-hellénique, 2005, σ. 459-471.

Το άρθρο αυτό μελετά τις απεικονίσεις του νεκρού σώματος στην καβαφική ποίηση. Αρχικά ταξινομεί τα ποιήματα με θέμα το θάνατο σε κατηγορίες (τελετή της ταφής, θάνατος από ασθένεια, έγκλημα ή δολοφονία), αναλύει την αφηγηματική οικονομία των επιτύμβιων επιγραμμάτων και διαπιστώνει ότι τις περισσότερες φορές τα ποιήματα αυτά προάγουν ένα συγκεκριμένο φαντασιακό ποιητικό βίωμα: οι καβαφικοί νέοι πεθαίνουν διαιωνίζοντας ένα ιδανικό ομορφιάς απόρθητο από το χρόνο και ενεργοποιώντας κατ' αυτό τον τρόπο τη μνήμη μιας αδιάφθορης ερωτικής επιθυμίας. Πέρα από τις παρνασσιστικές καταβολές της θεματολογίας αυτής, το ιστορικό του θανάτου των νέων καταλογογραφείται με εξονυχιστική ακρίβεια από τον ποιητή και δεν καταργεί την ερωτική ζωή του σώματος, αλλά αντίθετα την προβάλλει με δραματική αμεσότητα και ποιητική ενάργεια.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Έφη Πέτκου, «Οι καβαφικές τελετουργίες και η πολιτισμική ταυτότητα του ελληνισμού» στο Κωνστ. Δημάδης (επιμ.), *Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο*, 4^ο Ευρωπαϊκό Συνεδρίο Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα, 2011 http://www.eens.org/EENS_congresses/2010/Petkou_Efi.pdf, σ. 3.

ΠΡ10. «*Το Χαμένο νησί και η απολογητική της περιπέτειας*», στο Α. Αργυρίου (επιμ.): *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα*, Αθήνα, Ελληνικά γράμματα, 2004, σ. 547-555.

Το άρθρο αυτό διαβάζει τη νουβέλα του Καραγάτση ως μια εκδοχή ουτοπίας επισημαίνοντας την ανάμειξη των κειμενικών ειδών του φανταστικού και της ηθογραφίας. Ανάμεσα στις εκρήξεις των ηθογραφικών περιγραφών και την αρχική σύλληψη ενός απελευθερωτικού μοντέλου εξωτισμού, ο συγγραφέας επιστρέφει σε γνώριμες εμμονές εγκλωβίζοντας τους ήρωές του σ' ένα οικείο σύμπαν, το οποίο διαρκώς μεταλλασσόμενο από αιγαιοπελαγίτικο σε εξωτικό φέρει το στίγμα μιας κοινωνίας που νοσεί και αποβάλλει καθετί το αλλότριο.

ΠΡ11. «*La poésie de l'ivresse chez C. Cavafy*», στο Μ. Breuillot (επιμ.): *La vigne et le vin dans la langue et la littérature néohelléniques*, Παρίσι, Publications Langues'O, 2002, σ. 389-405.

Η μελέτη αυτή αναδεικνύει πώς η εμπειρία της μέθης στον Καβάφη αποτελεί μια συγκεκριμένη τεχνική έμπνευσης, ιδιαίτερα στα ποιήματα της περιόδου 1915-1919. Διαχωρίζοντας στην ποιητική του θεωρία το «προσωπικώς δοκιμασμένο περιστατικό» από την «υποθετική εμπειρία», ο Καβάφης περιγράφει και χρησιμοποιεί την κατάσταση της μέθης ως ένα από τα ποιητικά στάδια του ερωτικού του λυρισμού. Συσχετίζοντας τη μέθη και το λογοτεχνικό εγχείρημα, το άρθρο αυτό εξηγεί πώς «με τη βοήθεια του σπλαχνικού αλκοόλ», η παροντική φαντασίωση («Μισή ώρα») στον Καβάφη οδηγεί στην υπέρβαση της οργανωμένης μνήμης («Θά' ταν το οινόπνευμα», «Μια νύχτα») και κατά συνέπεια αποτελεί συχνά, αν όχι κατά κανόνα, προϋπόθεση της ουσιώδους ποιητικής δημιουργίας.

ΠΡ12. «*Sentiment de décadence : deux poèmes de Cavafy sur Néron*», στο Αστέριος Αργυρίου (επιμ.): *Le sentiment religieux dans la littérature néo-grecque*, Παρίσι, Publications Langues'O, 2001, σ. 239-247.

Εντάσσοντας τα δύο ποιήματα του καβαφικού κανόνα για τον Νέρωνα στο ευρύτερο διάπλεγμα της λογοτεχνίας του ευρωπαϊκού αισθητισμού, το άρθρο αυτό απενδύει τα ποιήματα «Η διορία του Νέρωνος» και «Τα βήματα» από την αποκλειστικά «ιστορική» τους ταυτότητα, επισημαίνοντας μια κοινή αφετηρία στην ποιητική έμπνευση μεταξύ Καβάφη και ποιητών της Παρακμής. Η δημιουργία της ποιητικής περσόνας του τρελού αυτοκράτορα (ενός Νέρωνα παγιδευμένου «μέσα στην ευρωστία της σαρκός και στις νεότητος τ' ωραίο σφρίγος» και κατά συνέπεια θύματος του δόλου των θεών) αποτελεί καθαρά καβαφική πρακτική με χαρακτηριστική την εμμονή στην ιστορική λεπτομέρεια και την ανατρεπτική ιεράρχηση των πρωταγωνιστικών ρόλων. Ταυτόχρονα, όμως, παραπέμπει και σε ένα ορατό δάνειο από την ποίηση των ελασσόνων Γάλλων ποιητών, οι οποίοι αντλούν συστηματικά τα θέματά τους από μια επαναστατική αναθεώρηση της ρωμαϊκής, κυρίως, ιστορίας. Το άρθρο δίνει έμφαση στην εξωτερική σκηνοθεσία των ποιημάτων η οποία οδηγεί στην περίπτωση του Καβάφη σε μια διαφορετική κλιμάκωση από αυτήν των ποιητών της Παρακμής: ο λανθάνων ερωτισμός του Νέρωνα εντείνει την τραγικότητα του επικείμενου τέλους του και τελικά τον εξισώνει με τους ανώνυμους καβαφικούς νέους που διασφαλίζουν την ωραιότητα της μορφής τους μέσω του θανάτου.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Constantin Cavafis, *Notes de poésie et de morale*, présentées par Georges P. Savvidis, traduites par Samuel Baud-Bovy et Bertrand Bouvier et publiées avec la collaboration de Martha Vassiliadi, Athènes, Aiora, 2016, 103 p.

Σε συνεργασία με τον Bertrand Bouvier, δημοσιεύονται τα *Σημειώματα Ποιητικής και Ηθικής* του Κ. Π. Καβάφη (δίγλωσση έκδοση), έτσι όπως μεταφράστηκαν στα γαλλικά από τον Samuel Baud-Bovy και τον Bertrand Bouvier. Πρόκειται για μια εξαιρετική μεταφραστική προσέγγιση από δύο ευαίσθητους αναγνώστες του καβαφικού έργου που αποδίδουν με σπάνια ευστοχία στα γαλλικά

τα προσωπικά σημειώματα του ποιητή. Στην έκδοση αυτή δημοσιεύεται για πρώτη φορά από το αρχείο Μανόλη Σαββίδη η εισαγωγική διάλεξη του Γ. Π. Σαββίδη στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης το 1983, κείμενο με ιστορική πλέον σημασία. Τέλος, το τομίδιο συνοδεύεται από επίμετρο όπου εξηγούνται οι επιλογές και οι προσαρμογές των επιμελητών σχετικά με την ορθογραφία, τη στίξη και τη σύνταξη των καβαφικών σημειωμάτων.

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Stefan Imhof, *Revue de Théologie et de Philosophie* 149 (2017) 397-399.

ΕΡΕΥΝΑ ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ

1. Κόρες της Ηρωδιάδας: Σπουδή στο γυναικείο βιβλικό έγκλημα (υπό επεξεργασία), Αθήνα, Αιώρα, 2019.

Εξετάζοντας νεοελληνικά λογοτεχνικά κείμενα του τέλους του 19ου και του 20ού αιώνα, σκοπός της μελέτης αυτής είναι: αφενός, να προσεγγίσει τους δυτικούς μύθους των «μοιραίων γυναικών» (Σαλώμη, Ιουδήθ, Λιλίθ), έτσι όπως προκύπτουν από τα Ιερά κείμενα και μετεγγράφονται στη νεοελληνική λογοτεχνία και τις αισθητιστικές εκδοχές της γυναικείας βίας· αφετέρου, να αναπτύξει ένα θεωρητικό στοχασμό γύρω από τη γυναικεία έμφυλη ταυτότητα μέσω μιας συνομιλίας με φιλοσοφικά/πολιτικά και λογοτεχνικά κείμενα.

Οι ελληνικές παραλλαγές των μύθων των «μοιραίων γυναικών» (της Σαλώμης, της Ιουδήθ ή της Μαгдаληνής) δανείζονται από το ευρωπαϊκό στερέωμα τις πιο ανώδυνες εκδοχές, αποφεύγοντας τις αιματηρές αναπαραστάσεις και εστιάζοντας σε μια ήπια ανακατασκευή ερωτικών, κατά βάση, εγκλημάτων. Στο κέντρο του ίδιου κύκλου ηδυπάθειας που θεματοποιείται και στην ύστερη πεζογραφική παράδοση της Παρακμής, η γυναίκα-ερωτικό αντικείμενο μεταστρέφει την ερωτική παρόρμηση σε ενόρμηση θανάτου και τα μυθικά ζεύγη «Σαλώμη και Ιωάννης», «Ιουδήθ και Ολοφέρνης» καθώς και η «Λιλίθ» γονιμοποιούν τη φαντασίωση του τραύματος, της απειλής και της έμφυλης εξουσίας. Η μελέτη αυτή παρουσιάζει μια συγκριτολογική ερμηνεία της πρόσληψης των γυναικείων μύθων των βιβλικών ηρωίδων αξιοποιώντας τις σύγχρονες θεωρητικές αναγνώσεις του φύλου και φωτίζοντας αναδρομικά την ιστορικότητα και τη λογοτεχνικότητα των κειμένων.

2. Περιθωριακά στον Καβάφη (υπό εκπόνηση)

Πρόκειται για μια συναγωγή αναθεωρημένων και επικαιροποιημένων μελετών με κοινό άξονα τις διαφορετικές εκφάνσεις της καβαφικής ποιητικής. Με έμφαση στη μυθική ιδεολογία του προλεταριακού έρωτα προστίθενται στο ήδη υπάρχον σώμα των προηγούμενων δημοσιευμάτων («Η μυθολογία του προλεταριακού έρωτα», ««Για τα σκουπίδια κατευθείαν»: Νοσολογία, πάθη και πληγές στον ερωτικό Καβάφη») μια ανέκδοτη συγκριτολογική προσέγγιση των παραβατικών ατελών ποιημάτων του Καβάφη και του *Maurice* του E. M. Forster, καθώς και η απόπειρα ερμηνείας των ερωτικών αποχρώσεων της ιστορικής φυσιογνωμίας του Ιουλιανού.

3. «Η διαλεκτική της ενοχής στον κύκλο του Ιουλιανού: ο Επίσκοπος Πηγάσιος»· υπό επεξεργασία

<http://www.blod.gr/lectures/Pages/viewlecture.aspx?LectureID=900>

Το άρθρο αυτό μελετά ένα ανέκδοτο ποίημα του Καβάφη με θέμα την επίσκεψη του Ιουλιανού στην Τροία. Συνδέοντας το «ιστορικό» ποίημα με τα αντίστοιχα παραδείγματα από την αρχαία γραμματεία (Αλέξανδρος, Καίσαρας) ο Καβάφης αξιοποιεί μια ανεξερεύνητη πιο ιδιωτική πτυχή του Ιουλιανού. Ξεφεύγοντας από το δεδομένο ιστορικό πλαίσιο και ανατρέποντας το στίγμα του

θρησκευτικού-θεολογικού προβληματισμού, στη μοναχική συνάντηση Ιουλιανού-Πηγάσιου ο ποιητής φαίνεται να μυθοποιεί πέρα από το θρυμματισμό ανάμεσα σε δύο θρησκείες, την κρυμμένη ερωτική ταυτότητα. Το ποίημα ερμηνεύεται μέσα από την ποιητική της απόκρυψης και της αποκάλυψης και επιχειρείται μια ανάγνωση που συνδιαλέγεται αλλά και αμφισβητεί τους όρους της θεωρίας queer.

4. Το σκήπτρο και η λύρα: το ιατρικό ιστορικό του Ρώμου Φιλύρα (υπό εκπόνηση)

Απόρροια της συστηματικής μου ενασχόλησης τελευταία με την ποιητική της τρέλας, μελλοντικό μου επιστημονικό σχέδιο αποτελεί η ιδέα να καταγράψω από το Αρχείο της ψυχιατρικής κλινικής του Δρομοκαΐτειου το ιατρικό ιστορικό του ποιητή που νοσηλεύτηκε εκεί μέχρι το τέλος της ζωής του. Αποσπάσματα ιατρικών γνωματεύσεων και διαγνώσεων έχουν ήδη δημοσιευθεί στη μελέτη της Μαρίας Φαφαλιού για την ιστορία του ιδρύματος. Δικός μου στόχος είναι να συμπληρωθεί το υπάρχον αποσπασματικό υλικό, να διερευνηθεί -πέρα και εκτός από τις λεπτομέρειες ηδονοβλεπτικού βιογραφισμού- ο τρόπος με τον οποίο αρθρώνεται ο ιατρικός λόγος της εποχής και να ανιχνευτεί πώς και σε ποιο βαθμό η ψυχιατρική ορολογία αποκτά, επιτρέπει ή υποθάλλει αλληλεπιδράσεις με την ποίηση.

5. «Πηνελόπη Δέλτα και Gustave Schlumberger: το χρονικό μιας μακράς φιλίας» (υπό εκπόνηση)

Στη μελέτη αυτή, στόχος είναι να περιγραφεί η δημιουργική επιστολική φιλία της Πηνελόπης Δέλτα με τον Γάλλο ιστορικό του Βυζαντίου G. Schlumberger. Εκτός από τα γαλλικά κομψοτεχνήματα του επιστολικού γλωσσικού κώδικα που χρησιμοποιούν με χάρη οι αλληλογράφοι, έμφαση θα δοθεί στον τρόπο με τον οποίο παραδίδεται η ιστορική, επιστημονική πληροφορία από τον εμβληματικό ιστορικό στην Ελληνίδα πεζογράφο και πώς εκείνη την αφομοιώνει και την προσαρμόζει στις δικές της συγγραφικές επιδιώξεις και εθνικές προβολές.